

Arrest

nr. 335 736 van 7 november 2025
in de zaak RvV X / IV

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat M. WARLOP
J. Swartenbroucklaan 14
1090 BRUSSEL

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE IVde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Palestijnse origine te zijn, op 30 juni 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 16 juni 2025.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 12 september 2025 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 16 oktober 2025.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken K. POLLET.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat M. KALIN *loco* advocaat M. WARLOP.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoeker die verklaart van Palestina afkomstig te zijn, diende een verzoek om internationale bescherming in op 21 augustus 2023.

1.2. Het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna 'het CGVS'), hoorde verzoeker op 28 maart 2025. Verzoeker werd daarbij bijgestaan door een tolk die het Arabisch machtig is en zijn advocaat was aanwezig.

1.3. Op 16 juni 2025 nam de commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna 'de commissaris-generaal') de bestreden beslissing niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU- Lidstaat die luidt:

"A. Feitenrelaas

Volgens uw verklaringen bent u Palestijn van nationaliteit, Arabier van etnie en soennitisch moslim. U bent afkomstig van Khan Younes in de Gazastrook. U bent ongehuwd.

U verklaart de volgende feiten:

U verliet Gaza in november of december 2019 omwille van een conflict met uw broers in verband met de erfenis van uw vader. U reisde via Egypte naar Turkije. Hier verbleef u van eind 2019 tot oktober 2022. U beschikte over een toeristische verblijfsvergunning welke u telkens met een jaar verlengde. U werkte er, in het zwart, als makelaar. Uw werkgever had beloofd een werkvergunning voor u te regelen, maar maakte de procedure nooit af. U verliet Turkije omwille van corruptie, de economische situatie en de onmogelijkheid om een stabiel leven op te bouwen.

U reisde op 23 oktober 2022 door naar het Griekse eiland Kos. Op 8 november 2022 diende u in Griekenland een verzoek om internationale bescherming in. Aan u werd de vluchtelingenstatus verleend op 30 november 2022.

U reisde van Kos naar Athene, waar u in de haven een groep Egyptenaren aansprak. Zij hadden geen verblijfsdocumenten in Griekenland, maar wel een huis waar ze woonden met vijftien mannen. Zij boden u aan om bij hen te wonen. In januari begon u tevens met hen te werken in de bouw. U werd door hen niet direct betaald, maar ontving in februari een bedrag van 280 euro om naar Kos te reizen waar u uw Griekse documenten kon ophalen.

U ontving een verblijfsvergunning geldig tot 30 november 2025 en een reisdocument geldig tot 11 februari 2028. Na het ophalen van uw documenten keerde u terug naar Athene, trok u opnieuw in bij de Egyptenaren en werkte u verder met hen.

Op 15 april 2023 kreeg u ruzie met de Egyptenaren omdat u van M. M., de "leider" van de groep, had geëist u uit te betalen. Wanneer zij weigerden u te betalen ging u naar de politie om hulp te vragen. De politie weigerde uw klacht echter aan te nemen. U keerde terug naar het huis. De volgende dag sprak u de Egyptenaren opnieuw aan over uw betaling, zei u dat u naar de politie was gegaan en klacht had ingediend. Hierop vielen de Egyptenaren u aan. U verliet het huis.

U trok in bij H. M., een Egyptische man die u kende van de moskee. Hij gaf u onderdak en hielp u aan een baan op Kreta. U vertrok op 20 april 2023 naar Kreta en begon te werken in een bakkerij. Ook had u onderdak bij uw werkgever. U moest zeer hard werken voor een klein salaris.

Begin mei zag u M. M. op straat in Kreta. U meende dat hij naar u op zoek was omdat hij dacht dat u klacht tegen hen had ingediend. Hij had u zelf niet gezien. Uit angst om op Kreta ontdekt te worden, waar u verder geen netwerk had, vertrok u terug naar Athene en trok u weer bij H. M. in.

De Egyptische bende brak in bij H. M. wanneer jullie niet thuis waren. H. M. ging hierop met ze in gesprek, maar kon ze niet overtuigen om u met rust te laten. Ze kwamen nog eens naar jullie huis en mishandelden u. U vertelde ze dat u in werkelijkheid geen klacht had ingediend bij de politie, en ze lieten u gaan. Ze lieten u weten dat u Athene moest verlaten. H. M. verzorgde uw wonden en adviseerde u om Griekenland te verlaten. U koos ervoor om naar België te gaan.

Een vriendin die op de Westelijke Jordaanoever woont regelde uw vliegtickets van Athene naar België.

U kwam op 19 augustus 2023 aan in België. Op 21 augustus 2023 diende u een verzoek om internationale bescherming in.

Ter staving van uw verzoek legt u de volgende documenten neer: een kopie van de eerste pagina van uw Palestijnse paspoort, een attest van UNRWA, uw UNRWA family registration card.

B. Motivering

U maakt géén elementen kenbaar waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken. Het CGVS stelt evenmin dergelijke noden vast. Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend.

Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier, wordt uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980. Uit de elementen die voorhanden zijn in uw dossier alsook uw eigen verklaringen, blijkt dat u reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Deze vaststelling wordt door u niet betwist.

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C 163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82]. Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.

De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigden van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting, sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken. Bij de beoordeling van de situatie van begunstigden gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn.

In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigden van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen,...

Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstigde van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een “bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid” moet worden bereikt, wat slechts het geval is “wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid” [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92].

Situaties die géén “zeer verregaande materiële deprivatie” teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie niét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstigde betreft of door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigden [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97].

Het Commissariaat-generaal is zich bewust van het gegeven dat diverse bronnen en rapporten waarop het acht vermag te slaan sinds enkele jaren een problematisch en precair beeld beschrijven op het vlak van de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Deze situatie wordt mee ingegeven door het Griekse politieke en socio-economische klimaat, en brengt voor (terugkerende) statushouders meer bepaald met zich mee dat zij zich geconfronteerd kunnen zien met administratieve complicaties bij de afgifte of hernieuwing van elementaire documenten die op hun beurt de toegang tot basisvoorzieningen (huisvesting, voedsel, hygiëne, medische zorgen) kunnen bemoeilijken (zie: Country Report: Greece. Update 2023, gepubliceerd door AIDA/ECRE d.d. 6/2024 en beschikbaar op https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. juni 2022 en beschikbaar op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2022/06/24/verslagfeitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-juni-2022>; Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL d.d. maart 2024 en beschikbaar op https://rsaegian.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. september 2024 en beschikbaar op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2024/09/03/verslag-feitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-september-2024>; Communication on the status of migration management in mainland Greece gepubliceerd door de Europese Commissie op 4 april 2025 en beschikbaar op https://home-affairs.ec.europa.eu/communication-status-migration-management-mainlandgreece_en; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegian.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf.

Uit bovenstaande informatie blijkt dat begunstigden van internationale bescherming in Griekenland toegang hebben tot de arbeidsmarkt, de vastgoedmarkt en gezondheidszorg. Er zijn ngo's actief in Griekenland die ondersteuning bieden aan begunstigden van internationale bescherming. De commissaris-generaal is dan ook van oordeel dat deze informatie **niet toelaat om te concluderen dat een (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland er op systematische wijze in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie verkeert of zal terechtkomen** die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Het Commissariaat-generaal heeft in dit verband overigens evenmin kennis van jurisprudentie van bijvoorbeeld het Europees Hof voor de Rechten van de Mens of arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in deze zin.

Het Commissariaat-Generaal is derhalve van mening dat, hoewel een grotere voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij het onderzoek naar de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland en de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° in een aantal gevallen niet aan orde zal zijn, een individuele analyse noodzakelijk blijft.

Het Commissariaat-Generaal besteedt hierbij in het bijzonder aandacht voor het bestaan van een verhoogde kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat u onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van uw verzoek in de weg staan.

1) U kunt redelijkerwijze beschikken over de nodige Griekse documenten.

Uw verblijfsvergunning (ADET)

U beschikte over een Griekse verblijfsvergunning (ADET) die geldig is tot 30 november 2025.

Uit uw verklaringen blijkt dat u uw gedrukte verblijfsvergunning, het document dat bewijst dat u in het bezit bent van een geldige verblijfsvergunning, bent kwijtgeraakt.

Het Commissariaat-Generaal wijst er vooreerst op dat dit verlies alleen op uw eigen beweringen berust en dat u geen concreet bewijs levert waaruit blijkt dat u deze geldige verblijfsvergunning daadwerkelijk bent

kwijtgeraakt. Aangezien uit uw volledige dossier duidelijk blijkt dat u in het bezit zou moeten zijn van een dergelijk document, volstaan loutere beweringen niet om het verlies ervan vast te stellen.

Vervolgens merkt het Commissariaat-generaal op dat, hoewel de objectieve informatie over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland melding maakt van specifieke moeilijkheden waarmee personen die niet langer in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning bij terugkeer worden geconfronteerd, deze objectieve informatie geen verwijzing bevat naar soortgelijke problemen waarmee personen die niet langer in het bezit zijn van de gedrukte verblijfsvergunning zouden worden geconfronteerd. Uit de objectieve informatie over de verlenging in geval van verlies van de ADET blijkt immers dat **het mogelijk is een vervangkaart (replacement card) te verkrijgen** in geval van verlies van de gedrukte verblijfsvergunning (ADET). Hiervoor moet men zich naar een asieltbureau begeven om het verlies van het document te melden en een verklaring van verlies te verkrijgen, die aan de politie moet worden overgelegd. De politie geeft de betrokkene een kennisgeving. Het Asielbureau moet van deze kennisgeving in kennis worden gesteld en ongeveer vier maanden na de kennisgeving neemt het een nieuwe beslissing over de afgifte van een verblijfsvergunning. Zodra de beslissing is genomen, moet een afspraak worden gemaakt bij het bevoegde politiebureau om de nieuwe gedrukte verblijfsvergunning te verkrijgen. De procedure is vergelijkbaar in geval van beschadigde documenten (Refugee Info Greece - How to renew and replace lost, damaged or expired documents, 6 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985619341335>; **Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights** gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wpcontent/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf).

Ten derde blijkt uit uw administratief dossier duidelijk dat uw verblijfsvergunning nog niet verlopen is, u beweert alleen in tempore suspecto en zonder het te bewijzen dat uw gedrukte verblijfsvergunning verloren zou zijn. Hoewel de objectieve informatie over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland melding maakt van de specifieke moeilijkheden waarmee personen worden geconfronteerd die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben wanneer zij terugkeren, maakt deze objectieve informatie geen melding van soortgelijke problemen waarmee personen worden geconfronteerd die geen gedrukte verblijfsvergunning meer hebben. U zal dus niet met dezelfde moeilijkheden worden geconfronteerd als de begunstigen van internationale bescherming in Griekenland wiens verblijfsvergunning is verlopen en die naar die lidstaat moeten terugkeren.

Uit objectieve informatie blijkt ook dat het fysieke document pas ongeldig wordt nadat aangifte van diefstal of verlies naar behoren is gedaan, bij de politie in Griekenland (ibid.). Deze informatie geeft evenmin aanleiding om te vermoeden dat de ongeldigheid van een gedrukte ADET, in het kader van een procedure die tot doel heeft een identiek document te vervangen, zou leiden tot de opschorting of intrekking van het verblijfsrecht of andere rechten die aan dit document zijn verbonden. Bijgevolg zou u, **zelfs indien zou moeten worden geconcludeerd dat u niet langer in het bezit bent van uw gedrukte verblijfsvergunning, niet worden geconfronteerd met de moeilijkheden waarmee personen worden geconfronteerd die niet langer over een geldige verblijfsvergunning beschikken.**

Uw ADET verloopt op 30 november 2025.

Uit de landeninformatie blijkt dat de procedures voor de afgifte of verlenging van de ADET vanuit het buitenland kunnen worden gestart door het versturen van een standaardformulier via e-mail naar de Griekse asieltinstanties (hoewel het afhalen van de ADET zelf ter plaatse moet gebeuren). Zo wordt volgens het laatste AIDA-rapport "the application for renewal, together with a digital photo of the beneficiary, is submitted via email to the Asylum Service and the latter's decision is notified to the applicant also via email" (vrije vertaling: "de aanvraag tot verlenging wordt, tesamen met een digitale foto van de begunstigde, via e-mail ingediend bij de Asieldienst en het besluit van deze laatste wordt via e-mail aan de aanvrager meegedeeld") (AIDA, Country Report: Greece. Update 2023, op. cit., p. 244). Uit de landeninformatie blijkt ook dat de mogelijkheid om sinds november 2021 een online aanvraag tot verlenging van de ADET in te dienen door een aantal Ngo's als een positieve ontwikkeling is verwelkomd (Ministerie van Buitenlandse Zaken van Nederland, Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, op. cit., p. 14, Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights, p. 9).

Het Commissariaat-generaal stelt vast dat u niet hebt aangetoond dat u stappen hebt ondernomen om een verlenging van uw verblijfsvergunning in Griekenland te verkrijgen noch dat u derhalve geconfronteerd werd met een weigering of een onredelijke vertraging vanwege de Griekse autoriteiten.

Uit uw dossier blijkt dat u voldoende zelfredzaam bent alsook in staat bleek om procedures te doorlopen in Griekenland en Turkije (zie infra). Er is geen reden om aan te nemen dat u in Griekenland of vanuit het buitenland niet in staat zult zijn om de procedure te doorlopen om uw ADET te verlengen.

Uw fiscaal registratienummer (AFM)

*Uit objectieve informatie blijkt dat personen die na 31 december 2020 een aanvraag voor internationale bescherming indienen in Griekenland automatisch een AFM-nummer krijgen wanneer ze hun kaart als verzoeker van internationale bescherming krijgen (Cfr. **Begunstigden van internationale bescherming in Griekenland**).*

Toegang tot documenten en sociaal-economische rechten, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL, p. 18, maart 2023, beschikbaar op : https://rsaeegean.org/wp-content/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf; **Greece Refugee Info**, 17 november 2022, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985668588951>). Het CGVS wijst erop dat het fiscaal registratienummer toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Het fiscaal registratienummer (AFM) blijft geldig zolang de verblijfsvergunning (ADET) ook geldig is (Ibidem). Als de verblijfsvergunning (ADET) verloopt, wordt het fiscaal registratienummer (AFM) gedeactiveerd totdat de verblijfsvergunning (ADET) wordt verlengd (Ibidem).

*In dit geval hebt u uw verzoek om internationale bescherming na 31 december 2020 ingediend. Daarom moet worden opgemerkt dat u, toen u in Griekenland was als verzoeker, een fiscaal registratienummer had waarmee u toegang had tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Het Commissariaat-generaal is daarom van mening dat u bepaalde stappen hebt kunnen ondernemen om werk te vinden en in uw levensonderhoud te voorzien. Als begunstigde van internationale bescherming werd u een ADET verleend. U moest vervolgens een afspraak maken bij de verantwoordelijke 'Taks Office' om de gegevens van uw AFM bij te werken (Cfr. **Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights** p. 20-21, gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaeegean.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf).*

U toont niet aan dat het voor u niet mogelijk was om deze stap te ondernemen om uw AFM te bekomen. U bleek zowel in Athene als Kreta in staat om onderdak en werk te vinden en zou zijn bijgestaan door Hajj Mohammed, een Egyptenaar die al lange tijd in Griekenland woonde (CGVS p.16). U had u redelijkerwijs kunnen informeren over de nodige procedures om uw papieren in orde te brengen. Nergens uit uw verklaringen blijkt dat u beroep zou hebben gedaan op een overheidsinstantie of overheidsorganisatie om ondersteuning te krijgen. Het komt u als statushouder toe om de middelen die het recht en uw status in Griekenland u bieden terdege te gebruiken, hetgeen u allerm minst aantoon t.

Uw sociale zekerheidsnummer (AMKA)

Het Commissariaat-generaal wijst erop dat personen die internationale bescherming genieten, om een sociale zekerheidsnummer (AMKA) te verkrijgen, zich binnen een maand na de afgifte van hun verblijfsvergunning (ADET) naar een dienstverleningscentrum voor de burger moeten begeven om hun voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA) om te zetten in een sociaalzekerheidsnummer (AMKA). Objectieve informatie wijst niet op bijzondere problemen bij het voltooien van deze procedures in de periode 2020-2023 (AIDA, Landenrapport: Griekenland. Update 2023, beschikbaar op : https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDAGR_2023-Update.pdf; Beneficiaries of international protection in Greece - Access to documents and socioeconomic rights , gepubliceerd door RSA/PRO ASYL, blz. 19, maart 2023, beschikbaar op : https://rsaeegean.org/wp-content/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf; Beneficiaries of international protection in Greece - Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL in maart 2024 (beschikbaar op: https://rsaeegean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf). U toont niet aan dat het voor u niet mogelijk was om uw AMKA aan te vragen of te activeren. Het komt aan de verzoeker toe om de nodige stappen te ondernemen om zijn rechten in Griekenland te doen gelden.

U toont niet aan dat het voor u niet mogelijk was om deze stap te ondernemen of uw AMKA te bekomen. U bleek zowel in Athene als Kreta in staat om onderdak en werk te vinden en zou zijn bijgestaan door H. M., een Egyptenaar die al lange tijd in Griekenland woonde (CGVS p.16). U had u redelijkerwijs kunnen informeren over de nodige procedures om uw papieren in orde te brengen. Nergens uit uw verklaringen blijkt dat u beroep zou hebben gedaan op een overheidsinstantie of overheidsorganisatie om ondersteuning te krijgen. Het komt u als statushouder toe om de middelen die het recht en uw status in Griekenland u bieden terdege te gebruiken, hetgeen u allerm minst aantoon t.

De informatie toont aan dat zelfs als u deze stappen niet had ondernomen, en als u dus de stappen moet ondernemen die nodig zijn in geval van terugkeer om er een te verkrijgen, u niet verstoken zou zijn van gratis toegang tot medische noodhulp, op voorwaarde dat u naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum

gaat ("If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines **for free** from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription") UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op : <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare/>; AIDA, Landenrapport: Griekenland. Update 2023, beschikbaar op : https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Refugee.info Greece - Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA) van 29 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623>). Verschillende Ngo's bieden ook medische en psychosociale hulp en begeleiding aan aan begunstigen van internationale bescherming in Griekenland (UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op : <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare/>; en Communication on the status of migration management in mainland Greece (p. 4, 12)). Toegang tot psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook mogelijk in bepaalde omstandigheden: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (UNHCR - Information Guide for Beneficiaries of International Protection – p. 42-44, beschikbaar op: https://migration.gov.gr/wp-content/uploads/2024/04/ENGLISH_BROCHURE.pdf).

Bijgevolg, en gelet op het feit dat u zich niet beroept op een bijzondere kwetsbaarheid die een zware, complexe en regelmatige behandeling zou vereisen, is het Commissariaat-Generaal van oordeel dat u niet hebt aangetoond dat u, in geval van terugkeer naar Griekenland, zou worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 EVRM wegens de moeilijkheden om toegang te krijgen tot medische verzorging.

2) Uw redenen van vertrek uit Griekenland.

Uw problemen met een Egyptische bende zijn niet geloofwaardig.

- Op de "vragenlijst CGVS" die bij de Dienst Vreemdelingenzaken ingevuld werd maakte u enkel melding van diefstallen die u leed in Griekenland ("vragenlijst CGVS" dd.06-09-2023).

Dat u hier niets zei over de mishandelingen en bedreigingen die u leed is opmerkelijk. Dat u hiervoor geen tijd had is niet geloofwaardig (CGVS p.11). Deze elementen betreffen immers de kern van uw vrees.

- *Dat de volledige groep Egyptenaren lid was van een bende die voornemens was u af te persen zonder dat u daar enig idee van had is weinig realistisch. U werkte met hen samen, at met hen samen en zat 's avonds met hen samen (CGVS p.12). Dat u geen enkel idee had van hoe het geld onderling werd verdeeld is dus niet geloofwaardig.*

- *U had niets afgesproken met de Egyptenaren over de kosten van uw verblijf of uw betaling, wat weinig geloofwaardig is. Ook wanneer u niet betaald werd, ondernam u geen enkele poging om ander (zwart) werk te vinden (CGVS p.15).*

- *U vond, via H. M., werk en accommodatie op Kreta. Echter, wanneer u vernam dat M.M. op Kreta is gezien, ging u terug naar Athene (CGVS p.15). Dat hij daar naar u op zoek was was een loutere aanname. Dat u Kreta, de plaats waar u werk en onderdak heeft verlaat om terug te keren naar Athene, waar effectief de personen zouden zijn waarmee u problemen heeft, is niet logisch.*

- *U zocht op Kreta op geen enkele manier hulp wanneer u dacht dat M. M. naar u zocht. U verklaart dat u geen tijd had omdat u veel moest werken en een berg op moest op weg naar werk. Ook zou u geen netwerk hebben op Kreta (CGVS p.16). Dit is echter geen afdoende verklaring. U had werk en onderkomen, en dus logischerwijs een werkgever met wie u in contact stond. Ook heeft u zich niet tot de autoriteiten gewend.*

- *Bovendien is het niet geloofwaardig dat de bende van M. M. u zou achtervolgen op de manier die u beschrijft. De volledige bende was namelijk zonder documenten in Griekenland, en aldus in een precare situatie (CGVS p.11). Hoewel het begrijpelijk is dat zij gepikeerd zijn wanneer u naar de politie stapte, is het niet begrijpelijk dat zij u van april tot augustus binnen Athene en zelfs naar Kreta achtervolgen. Temeer omdat u eigenlijk geen klacht indiende bij de politie, en zij dus logischerwijze ook niet door de autoriteiten waren aangesproken. Een gewelddadig incident zou immers de aandacht van de autoriteiten verder op hen vestigen.*

- *Ook indien uw verklaringen omtrent de problemen die u ervaarde met de Egyptische bende geloofwaardig zouden zijn, wat niet het geval is, blijkt dat u na de inbraak waar u mishandeld werd aan hen liet weten dat u in werkelijkheid geen aangifte had gedaan, waarop ze vertrokken (CGVS p.10). U heeft geen*

contact meer met ze gehad (CGVS p.16). Dat u momenteel nog iets van ze te vrezen heeft is dus onwaarschijnlijk. Bovendien toont u niet op overtuigende wijze aan dat u ernstige pogingen ondernomen hebt om uw rechten te doen gelden. Nochtans moet in het licht van hoger genoemd vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, waaronder het gegeven dat de daar aanwezige autoriteiten in beginsel in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden, redelijkerwijze van u verwacht worden dat u alle mogelijke middelen uitput die het recht in Griekenland u biedt, evenals dat u dit uitvoerig en omstandig documenteert, wat hier niet het geval is. U verklaarde immers maar één poging gedaan te hebben om een beroep te doen bij de politie, waarbij u zelfs het politiekantoor niet bent binnengegaan omdat men u zei weg te gaan (CGVS, p. 10). Noch na deze afwimpeling, noch later, toen u opnieuw geslagen zou zijn, ging u naar hetzelfde of een ander politiekantoor.

U heeft geen ernstige pogingen ondernomen om in Griekenland een leven op te bouwen.

- U ging eens naar een organisatie waar u hulp zou kunnen krijgen met huisvesting, taalverwerving en werk, maar verliet het land vooraleer u de hulp kon ontvangen (CGVS p.13).
- U deed geen enkele poging om uw documenten (namelijk uw AFM en uw AMKA) in orde te brengen (CGVS p.19).
- U bleek in Griekenland in staat om onderdak en (zwart) werk te vinden. U bevond zich niet in een staat van zeer verregaande deprivatie, noch had u complexe medische noden waarvoor u in Griekenland de noodzakelijke zorg werd ontzegd. De problemen die u had zijn, zoals hierboven besproken, niet geloofwaardig. Uw vertrek uit Griekenland is aldus het gevolg van uw persoonlijke keuze.

3) U geeft geen blijk van een ernstige kwetsbaarheid waarvoor een complexe opvolging noodzakelijk is.

- U maakt geen melding van fysieke gezondheidsklachten waarvoor u momenteel een behandeling nodig heeft.
- Uw advocaat verklaart dat u psychologische opvolging vereist (CGVS p.20). U verklaart zelf dat u een of tweekeer naar een psycholoog bent gegaan, voordat u verhuisde naar het Klein Kasteeltje (CGVS p.20). Dit zou dus nog voor april 2024 geweest zijn ("wijziging gekozen woonplaats" dd. 11-04-2024). Het betreft dus geen regelmatige of complexe behandeling. Bovendien legt u geen enkel attest neer van de ontvangen behandeling.

4) Uw traject geeft blijk van voldoende zelfredzaamheid.

- U verbleef een lange tijd in Turkije, waar u in staat bleek te functioneren zonder ondersteuning van de staat. U had er werk en doorliep verschillende procedures om uw verblijfsrecht te krijgen en te verlengen (CGVS p.6-7). Logischerwijs zou u hiertoe in Griekenland ook in staat zijn.

Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, niet weerlegt. Bijgevolg zijn er géén feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op uw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

Uw documenten zijn niet in staat om bovenstaande appreciatie te wijzigen.

- De kopie van uw Palestijnse paspoort staft louter uw verklaarde identiteit en herkomst. Deze worden in deze beslissing niet betwist.
- Uw UNRWA attest en UNRWA registratie card hebben betrekking tot uw situatie in Palestina, welke voor deze beslissing niet relevant is.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat u de vluchtelingenstatus geniet in Griekenland en aldus niet naar uw land van herkomst mag worden teruggeleid."

2. Over de rechtspleging

De commissaris-generaal is niet verschenen en heeft zich ook niet laten vertegenwoordigen ter terechtzitting.

Artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet bepaalt als volgt: *"Alle partijen verschijnen ter terechtzitting of zijn er vertegenwoordigd. Wanneer de verzoekende partij noch verschijnt noch vertegenwoordigd is, wordt het beroep verworpen. De andere partijen die niet zijn verschenen of niet vertegenwoordigd zijn, worden geacht in te stemmen met de vordering of het beroep. In elke kennisgeving van een beschikking tot vaststelling van de rechtsdag wordt melding gemaakt van deze paragraaf."*

Artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet houdt niet in dat de Raad op grond van de afwezigheid van de commissaris-generaal ter terechtzitting verplicht zou zijn het beroep gegrond te verklaren en de verzoeker te erkennen als vluchteling of hem de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen. Zij heeft enkel tot gevolg dat de Raad de eventuele excepties en het verweer ten gronde in de nota met opmerkingen van de verwerende partij niet dient te beantwoorden (RvS 13 mei 2014, nr. 227.364; RvS 13 mei 2014, nr. 227.365).

3. Het verzoekschrift

3.1. In een enig middel voert verzoeker een manifeste appreciatiefout aan en de schending van artikel 1, A van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 betreffende de status van vluchtelingen, van artikel 3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (hierna 'EVRM'), van artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (hierna 'Handvest'), van de artikelen 48/3, 48/4, 48/5, 48/6, 57/6 en 62 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna 'Vreemdelingenwet'), van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, inclusief de redelijkheids- en zorgvuldigheidsplicht en de samenwerkingsplicht. Hij voert ook een gebrek aan transparantie aan. Na een theoretisch betoog over de door haar geschonden geachte bepalingen en beginselen gaat zij in een eerste grief in op het niet-naleven van de termijn. Zij wijst er op dat een termijn van 1 jaar en 10 maanden om te beslissen over de niet-ontvankelijkheid in deze omstandigheden onredelijk traag en nalatig is gelet op de implicatie op de geldigheidstermijn van een verblijfskaart van drie jaar. Hij betoogt dat de commissaris-generaal niet zorgvuldig gehandeld heeft en dat de uitgiftedatum van een verblijfstitel niet overeenstemt met de datum van de ontvangst van de verblijfstitel. De hernieuwing neemt gemakkelijk een jaar in beslag. De behandelingstermijn kan niet als redelijk worden geacht een op die grond wordt de vernietiging van de bestreden beslissing verzocht.

In een tweede grief gaat verzoeker in op de schending van artikel 57/6 van de Vreemdelingenwet *iuncto* de materiële motiveringsverplichting. Hij wijst op het facultatieve karakter van de bevoegdheid van de commissaris-generaal om een dergelijk verzoek onontvankelijk te verklaren en stelt dat moet worden nagegaan of verzoeker enige internationale bescherming geniet en vervolgens of het CGVS het verzoek niet-ontvankelijk kon verklaren. Hij wijst erop dat de commissaris-generaal zich baseert op een antwoord van de Dublin Unit van Griekenland van meer dan anderhalf jaar geleden om te besluiten tot het actueel bestaan van een beschermingsstatus voor verzoeker in Griekenland, waardoor de informatie niet meer actueel is. Bovendien is door toedoen van de commissaris-generaal die geen beslissing nam binnen een redelijke termijn meer dan de helft van de geldigheidstermijn van de verblijfstitel verstreken. Voorts wijst hij erop dat hij niet in het bezit is van zijn verblijfstitel en dat hoewel twijfels worden geuit over het verlies van zijn verblijfstitel, de commissaris-generaal evenmin aantoont dat zijn verklaringen waarachtigheid ontberen. De vraag is of hij in staat zal zijn om een nieuwe verblijfstitel te verkrijgen en in welke omstandigheden verzoeker zou kunnen terechtkomen in Griekenland. Verzoeker stelt in dit verband dat uit de beschikbare landeninformatie blijkt dat het allesbehalve gemakkelijk is om Griekse documenten te verkrijgen en dat de commissaris-generaal amper melding maakt van de moeilijkheden die verbonden zijn aan het verkrijgen van documenten in Griekenland. Onder verwijzing naar het RSA-rapport van 2025 wijst hij erop het bekomen van een nieuwe verblijfskaart zelfs via internet niet eenvoudig is, dat de ADET persoonlijk moet worden opgehaald, dat bewust bijzonder lange wachttijden worden opgelegd, dat terugkeerders bij terugkeer geen toegang krijgen tot een tolk en geen informatie krijgen over hoe zij hun ADET kunnen vernieuwen, dat dit maanden tot zelfs een jaar in beslag kan nemen en dat het volgens RSA/PRO ASYL om systematische tekortkomingen gaat. Hij meent dat de commissaris-generaal geen oog heeft gehad voor de huidige situatie van verzoeker noch met de huidige situatie in Griekenland, terwijl zij een onderzoek *ex nunc* dient te voeren en dat daarom de beslissing noch in rechte, noch in feite naar behoren is gemotiveerd.

In een derde grief over de bescherming en het verblijf in Griekenland betoogt verzoeker dat nergens uit het administratief dossier blijkt dat verzoeker in zijn sociale rechten zal worden hersteld, dat hij heden nog internationale bescherming geniet en toegang heeft tot een verblijfskaart en dat de commissaris-generaal hiernaar onderzoek heeft gedaan, nu het antwoord van de Dublin Unit van Griekenland dateert van 30 november 2023 en dus achterhaald is.

In een vierde grief gaat verzoeker in op de afwezigheid van bescherming, de schendingen van het EVRM en van het Handvest. Hij citeert uit het arrest Ibrahim e.a. van het Hof van Justitie en betoogt dat de commissaris-generaal niets aanhaalt over de actuele situatie in Griekenland terwijl uit de huidige omstandigheden dat verzoeker in geval van terugkeer niet in zijn fundamentele rechten zal worden hersteld en er geen menswaardig leven zal kunnen leiden zonder inbreuk op artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest. Men kan hem niet verwijten dat hij niet wou blijven nu Griekenland zich schuldig maakt aan pushforwards. Verzoeker stelt dat hij hiervan ook het slachtoffer was en dat Griekenland statushouders in een systeem zet zonder uitweg waarbij men voor het ene het andere noodzaakt en wederzijds zodat een statushouder nooit in staat is om de nodige documenten te verkrijgen om diensten te ontvangen. Hij stelt dat hij in Griekenland geen beroep kan doen op een effectieve bescherming door de overheidsdiensten of NGO's en dat de levensomstandigheden in Griekenland hem geen andere keuze lieten dan door te reizen. Hij stelt dat de commissaris-generaal met geen woord rept over de stopzetting van de activiteiten van Helios op 1 januari 2024 die de tekortkomingen van de staat trachtte op te vangen, dat het herstel van Helios broodnodig wordt geacht en dat de diensten van de vereniging moeten worden uitgebreid om de systematische tekortkomingen in de toegang tot documenten en sociale rechten in Griekenland te compenseren. Vervolgens gaat verzoeker aan de hand van landeninformatie, voornamelijk het RSA rapport van april 2025 over tot een aantal vaststellingen met betrekking tot de toegang tot huisvesting, gezondheidszorg, de arbeidsmarkt en de wetswijziging van 2020 en de gevolgen.

Hij wijst er in die verband op dat hij geen AFM-nummer kreeg en dat het feit dat hij enkel in het zwart werkte, dit aantoont en dat de AFM sowieso verstrijkt samen met de ADET. Voorts betoogt hij dat vluchtelingen uit kampen worden gezet zonder toegang tot basisbenodigdheden en onderdak en dat hij bij terugkeer niet vanzelfsprekend onderdak zal krijgen en dat ook in 2025 terugkeerders niet worden voorzien van een slaapplek of materiële steun. Hij citeert uit zijn verklaringen tijdens het persoonlijk onderhoud en stelt dat hij in Griekenland op straat sliep nadat hij het kamp moest verlaten, dat hij in Athene in het zwart werkte en een woning deelde met 15 man, er werd buitengezet en vervolgens bij een oudere man introk. Er kan niet worden ingezien hoe het feit dat hij een toeristenvisum had in Turkije dat hij niet kon omzetten in een werkvisum en hoe het feit dat hij in er enkel in het zwart kon werken enige zelfredzaamheid toont die ervoor zou zorgen dat hij in Griekenland niet in mensonterende omstandigheden zou wonen. Verder toont volgens verzoeker het feit dat hij zich wendde tot een organisatie aan dat hij net wel zijn rechten probeerde te doen gelden en stelt hij dat de organisatie aangaf hem binnen een paar maanden te zullen contacteren, waaruit de onmogelijkheid blijkt om effectieve steun en bescherming te krijgen in Griekenland. Dit alles toont volgens verzoeker absoluut geen zelfredzaamheid aan, maar wel de ernst van de situatie. Wat de toegang tot gezondheidszorg betreft, herhaalt verzoeker onder verwijzing naar de notities van het persoonlijk onderhoud dat hij aangaf niets te weten over een sociale zekerheidsnummer en dat de commissaris-generaal hierover alweer speculatief te werk gaat. Hij wijst erop dat de AMKA sowieso wordt gedeactiveerd bij het vervallen van de verblijfstitel en gaat onder verwijzing naar het RSA rapport van 2025 in op de obstakels om toegang te krijgen tot een AMKA. Hij stelt dat hij geen AMKA kon krijgen en dat hij lijdt onder de situatie in Gaza, zo is zijn neefje getroffen door een bomaanslag. Verzoeker citeert een arrest van de Raad waarin wordt gesteld dat de omstandigheden in de Gazastrook van die aard zijn dat een psychische kwetsbaarheid kan worden aangenomen voor Gazanen en stelt dat het gebrek aan medische en psychische zorg in Griekenland hem blootstelt aan onmenselijke en vernederende behandeling. Vervolgens gaat verzoeker in op de moeilijkheden voor statushouders om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt in Griekenland en stelt dat statushouders gedoemd zijn tot het illegale circuit als er al werk vinden. Verzoeker betoogt dat hij deed wat hij kon om werk te vinden, dat hij uit noodzaak in Athene in het zwart in de bouw werkte waar hij 280 euro kreeg voor drie maanden werk om zijn ADET af te halen en dat hij kortstondig in Kreta in het zwart werkte zodat men hem niet kan verwijten niet de nodige moeite te hebben gedaan om werk te vinden.

Wat de wetswijziging van 2020 en de gevolgen betreft, betoogt verzoeker dat dit volgens de Raad tot gevolg had dat de situatie met betrekking tot de moeilijkheid om betaald werk te vinden en toegang te krijgen tot huisvesting en gezondheidszorg nog belangrijker werd. Hij verwijst naar een artikel van 30 september 2022 over pushforwards, stelt dat asielzoekers worden beschouwd als staatsvijanden en dat hen geen eten meer wordt gegeven in de hoop dat ze vertrekken.

Wat het gebrek aan bescherming door de overheidsdiensten betreft, zet verzoeker, onder verwijzing naar zijn verklaringen tijdens het persoonlijk onderhoud uiteen dat hij klacht wou indienen wanneer hem betaling werd geweigerd voor drie maanden werk, maar dat de politie hem heeft weggejaagd en daarna bij H.M. verbleef die hem opving wanneer hij op straat belandde. Hij wijst erop dat hij uitlegde waarom hij hierover onvoldoende verklaringen aflegde bij de DVZ en dat het geweten is dat de politie geen bijstand verleent. Verzoeker meent dat hieruit blijkt dat hij de bescherming inriep van de Griekse overheid maar dat hij door de onwil om hem te helpen, verdere problemen kreeg tot hij zelfs het slachtoffer werd van diefstal en slagen. Hij durfde niet naar het ziekenhuis gaan en stelt dat de redenering van de commissaris-generaal terzake geen steek houdt omdat dit zou betekenen dat er geen criminaliteit of illegale activiteiten bestaan.

Vervolgens wijst verzoeker erop dat hij slachtoffer werd van politiegeweld, dat hij klacht wou indienen maar dat de politie hem de deur wees en dat racisme door de overheid wordt aangemoedigd, dat de politie gekend staat voor geweld tegen migranten en dat asielzoekers bosbranden proberen te ontvluchten door verder in het bos te trekken eerder dan zich te richten tot plaatsen waar zij kunnen gezien worden en dus gedeporteerd.

Tenslotte betoogt verzoeker dat de fundamentele rechten nog verder worden uitgehold door pushbacks en illegale terughoudingen, wat wordt bevestigd door een arrest van het EHRM van 7 januari 2025. Hij stelt verder dat zelf statushouders ondanks een geldig verblijf uit het land worden gezet en dat de Verenigde Naties de aanwezigheid van systematische tekortkomingen met betrekking tot het beginsel van non refoulement in Griekenland aankaarten. Hij wijst er ook op dat Griekenland heeft laten weten dat zij geen statushouders zou terugnemen na een niet-ontvankelijkheidsbeslissing genomen in een andere EU-lidstaat zolang er niet besloten wordt tot een gelijkmatige verdeling van asielzoekers over Europa.

Verzoeker besluit wat betreft zijn vrees ten aanzien van Griekenland, dat er geen effectieve bescherming is voor vluchtelingen na de toekenning van internationale bescherming en dat er geen effectieve bescherming is bij de terugkeer uit een EU-lidstaat.

In een vijfde grief gaat verzoeker in op de nood aan bescherming ten gevolge van de situatie in de Gazastrook. Hij herinnert er aan dat hij afkomstig is uit Gaza en besluit na de bespreking van landeninformatie dat Palestijnen op grond van hun Palestijnse afkomst het slachtoffer zijn van systematische vervolging en discriminatie vanwege Israël.

Verzoeker vraagt hem te erkennen als vluchteling, of ondergeschikt de subsidiaire beschermingsstatus te verlenen en in uiterst ondergeschikte orde de bestreden beslissing te vernietigen.

3.2. Verzoeker voegt de bestreden beslissing en de aanstelling door de BJB toe aan het verzoekschrift.

4. Aanvullende nota

De commissaris-generaal legt een aanvullende nota van 9 oktober 2025 neer waarbij in toepassing van artikel 39/76 van de Vreemdelingenwet volgende nieuwe elementen ter kennis worden gebracht: *“Country Report: Greece. Update 2023”*, gepubliceerd door AIDA/ECRE d.d. 24/6/2024 (internetlink); *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. juni 2022 (internetlink); *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”* gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. september 2024 (internetlink); *“Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights”*, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL d.d. maart 2024 (internetlink); *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”* gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 (internetlink); *“Communication on the status of migration management in mainland Greece”* gepubliceerd door de Europese Commissie op 4 april 2025 (internetlink), *“COI FOCUS GRECE Aide aux migrants”*, gepubliceerd door Cedoca (internetlink), COI Focus Griekenland. HELIOS+ en Helios Junior, gepubliceerd door Cedoca op 17 september 2025 (internetlink), Pressemitteilung nr. 30/2025 van 16.04.2025, Bundesverwaltungsgericht, beschikbaar op <https://www.bverwg.de/de/pm/2025/30> en Jugement BVerwG 1 C 18.24, Bundesverwaltungsgericht, van 16.04.2025, beschikbaar op <https://www.bverwg.de/de/160425U1C18.24.0>, Pressemitteilung, Verwaltungsgerichtshof Kassel, van 2.09.2024, beschikbaar op <https://verwaltungsgerichtsbarkeit.hessen.de/presse/regelmaessig-kein-erneutes-asylverfahren-in-deutschland-nach-schutzgewaehrung-in-griechenland>; Bundesverfassungsgericht, beslissing van 1 april 2025 – 2BvR 1425/24 beschikbaar op https://www.bundesverfassungsgericht.de/SharedDocs/Entscheidungen/DE/2025/04/rk20250401_2bvr142524.html?nn=68112, samenvatting beschikbaar op <https://www.bundesverfassungsgericht.de/SharedDocs/Pressemitteilungen/DE/2025/bvg25-035.html?nn=68112..>

5. Beoordeling

5.1. Inzake beroepen tegen de beslissingen van de commissaris-generaal beschikt de Raad over volheid van rechtsmacht. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingsdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl. St. Kamer* 2005-2006, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133). Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van de verzoeker daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

De Raad is het enige rechtscollege dat bevoegd is om kennis te nemen van de beroepen ingediend tegen de beslissingen van de commissaris-generaal. In toepassing van de Richtlijn 2011/95/EU, moet de Raad zijn bevoegdheid uitoefenen op een wijze die tegemoet komt aan de verplichting om “een daadwerkelijk rechtsmiddel bij een rechterlijke instantie” te voorzien in de zin van artikel 46 van de Richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (hierna: de Procedurerichtlijn). Hieruit volgt dat wanneer de Raad een beroep onderzoekt dat werd ingediend op basis van artikel 39/2, § 1 van de Vreemdelingenwet, hij gehouden is de wet uit te leggen op een manier die conform is aan de vereisten van een volledig en *ex nunc*-onderzoek van zowel de juridische als de feitelijke gronden, zoals deze voortvloeien uit artikel 46, § 3 van de Richtlijn 2013/32/EU.

5.2. Het wettelijke kader omtrent de beoordeling van de feiten en omstandigheden en de samenwerkingsplicht wordt heden uiteengezet in de artikelen 48/6 en 48/7 van de Vreemdelingenwet, die de omzetting betreffen van artikel 4 van de Richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de Richtlijn 2013/32/EU en bijgevolg in het licht van deze Unierechtelijke bepaling dienen te worden gelezen. De in artikel 4 van de Richtlijn 2011/95/EU vervatte 'beoordeling van feiten en omstandigheden' in het kader van een onderzoek naar aanleiding van een verzoek om internationale bescherming, verloopt in twee onderscheiden fasen.

De eerste fase betreft de vaststelling van de feitelijke omstandigheden die bewijselementen tot staving van het verzoek kunnen vormen.

De in artikel 4, lid 1 van de Richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de Richtlijn 2013/32/EU beoogde samenwerkingsplicht houdt in dat het in beginsel aan de verzoeker om internationale bescherming toekomt om alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek, zoals vermeld in artikel 48/6, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, zo spoedig mogelijk aan te brengen. Hij moet een inspanning doen om dit verzoek te onderbouwen, onder meer aan de hand van verklaringen, schriftelijke bewijzen, zoals documenten en stukken, of ander bewijsmateriaal. Indien de door de verzoeker aangevoerde elementen om welke reden ook niet volledig, actueel of relevant zijn, is het aan de met het onderzoek belaste instanties om actief met de verzoeker samen te werken om alle elementen te verzamelen die het verzoek kunnen staven. Daarnaast dienen deze instanties ervoor te zorgen dat nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld over de algemene situatie in het land van oorsprong en, waar nodig, in landen van doorreis. De tweede fase betreft de beoordeling in rechte van deze gegevens door de met het onderzoek belaste instanties, waarbij wordt beslist of, in het licht van de feiten die een zaak kenmerken, is voldaan aan de materiële voorwaarden, omschreven in de artikelen 48/3 of 48/4 van de Vreemdelingenwet, voor de toekenning van internationale bescherming (HvJ, C-277/11, *M.M. tegen Minister for Justice, Equality and Law Reform, Ireland, Attorney General*, arrest van 22 november 2012, punten 64-68).

De beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele wijze. Overeenkomstig artikel 48/6, § 5 van de Vreemdelingenwet moet, naast de door verzoeker afgelegde verklaringen en overgelegde documenten, ook onder meer rekening worden gehouden met alle relevante informatie in verband met het land van herkomst op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen, met inbegrip van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die gelden in het land van herkomst en de wijze waarop deze worden toegepast. Consistentie, voldoende detaillering en specificiteit alsook voldoende aannemelijkheid vormen indicatoren op basis waarvan de geloofwaardigheid van de verklaringen kan worden beoordeeld, rekening houdend met individuele omstandigheden van de betrokken verzoeker. Twijfels over bepaalde aspecten van een relaas ontslaan de bevoegde overheid niet van de opdracht de vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade betreffende die elementen waar geen twijfel over bestaat te toetsen. Het moet in deze evenwel gaan om die elementen die de nood aan internationale bescherming kunnen rechtvaardigen.

Tenslotte bepaalt artikel 48/6 § 4 van de Vreemdelingenwet dat wanneer de verzoeker bepaalde aspecten van zijn verklaringen niet staft met schriftelijke of andere bewijzen, deze aspecten geen bevestiging behoeven indien aan de volgende cumulatieve voorwaarden is voldaan:

*"a) de verzoeker heeft een oprechte inspanning geleverd om zijn verzoek te staven;
b) alle relevante elementen waarover de verzoeker beschikt, zijn voorgelegd, en er is een bevredigende verklaring gegeven omtrent het ontbreken van andere bewijskrachtige elementen;
c) de verklaringen van de verzoeker zijn samenhangend en aannemelijk bevonden en zijn niet in strijd met de algemene en specifieke informatie die gekend en relevant is voor zijn verzoek;
d) de verzoeker heeft zijn verzoek om internationale bescherming zo spoedig mogelijk ingediend, of hij heeft goede redenen kunnen aanvoeren waarom hij nagelaten heeft dit te doen;
e) de algemene geloofwaardigheid van de verzoeker is komen vast te staan."*

5.3. De bestreden beslissing werd genomen op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om een verzoek om internationale bescherming van een vreemdeling niet-ontvankelijk te verklaren wanneer deze reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie.

Uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat verzoeker op 8 november 2022 in Griekenland een verzoek om internationale bescherming indiende, dat hem door de Griekse autoriteiten de vluchtelingenstatus werd toegekend op 30 november 2022 en dat hem een verblijfsvergunning werd uitgereikt die geldig is tot 30 november 2025 en een reisdocument dat geldig is tot 11 februari 2028 (AD, map landeninformatie, CEDOCA, *Aanvraag Derde Landen, Hellenic Republic – Ministry of Migration & Asylum, Information Request Reply*, 30/11/2023).

Verzoeker betwist niet dat hij in Griekenland als vluchteling werd erkend. Hieruit volgt dat voldoende is aangetoond dat verzoeker reeds internationale bescherming, meer bepaald de vluchtelingenstatus heeft verkregen in Griekenland. Verzoeker betwist ook niet dat hij er een verblijfsvergunning en een reisdocument kreeg waarvan de geldigheidsduur nog niet verstreken is.

Er ligt verder geen informatie voor waaruit kan blijken dat de Griekse autoriteiten de vluchtelingenstatus van verzoeker hebben ingetrokken of beëindigd. Uit de bepalingen van de Kwalificatierichtlijn volgt dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning, die in de tijd beperkt kan zijn en hernieuwbaar en de toegekende internationale beschermingsstatus, die slechts in een beperkt aantal gevallen kan worden beëindigd, herroepen of ingetrokken. In de hogervermelde brief van de Griekse autoriteiten wordt geen melding gemaakt van het feit dat deze status ondertussen zou zijn beëindigd of ingetrokken.

Waar verzoeker stelt dat de commissaris-generaal zich baseert op een antwoord van de Griekse Dublin Unit van november 2023 en dat deze informatie geenszins actueel is kan slechts worden vastgesteld dat er geen elementen voorliggen die erop wijzen dat de vluchtelingenstatus van verzoeker in Griekenland ondertussen zou zijn beëindigd, herroepen of ingetrokken en verzoeker evenmin elementen bijbrengt waaruit dit zou kunnen blijken. *In casu* moet het verzoek om internationale bescherming worden behandeld op grond van het weerlegbaar vermoeden dat Griekenland het Unierecht en bijgevolg de uit de Kwalificatierichtlijn voortvloeiende verplichtingen met betrekking tot de toekenning en beëindiging van de vluchtelingenstatus en subsidiaire beschermingsstatus respecteert.

Bijgevolg wordt *in casu* vermoed dat verzoeker geen nood heeft aan internationale bescherming in België, precies omdat hij reeds internationale bescherming geniet in een ander land, met name Griekenland. Om deze reden werd verzoekers beschermingsverzoek niet-ontvankelijk verklaard op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel, vervat in artikel 33, lid 2, a), van de Richtlijn 2013/32/EU.

Dit wederzijds vertrouwensbeginsel betreft evenwel een weerlegbaar vermoeden.

5.4. Het wederzijds vertrouwensbeginsel wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, *Ibrahim e.a.*, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van "*tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken*", dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak (*cf.* HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a.*, pt. 89).

Het kan voorts niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid, wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163/17, *Jawo*, pt. 95).

5.5. Verzoeker verklaart dat hij niet naar Griekenland kan terugkeren omdat hij ruzie kreeg met een groep Egyptenaren, onder leiding van M.M., waarmee hij samen in een huis woonde en met wie hij samenwerkte in de bouwsector.

Zij bedreigden hem toen hij hen vertelde dat hij naar de politie was geweest nadat zij hem weigerden te betalen en braken ook in in het huis van H.M. bij wie hij onderdak had gevonden en mishandelden hem (NPO, p. 8-11).

Vooreerst wordt de situatie onderzocht van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en dit op basis van de meest recente en volledige landenrapporten waarover de Raad in de huidige fase van de procedure beschikt.

In de door beide partijen aangebrachte verschillende rapporten wordt de huidige situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland onderzocht, zowel wat betreft de inhoud van de in de

artikelen 24 tot en met 35 van de Richtlijn 2011/95/EU bedoelde voordelen waarop zij als begunstigden van internationale bescherming aanspraak maken, als wat betreft de toegang tot deze voordelen.

Uit de verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigden van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – kunnen worden geconfronteerd met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, dat gericht is op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouders en het faciliteren van de overgang van verzoeker naar statushouder. In februari 2022 heeft Griekenland een nationale strategie voor integratie vastgesteld waarin de noodzaak van een alomvattende integratieaanpak wordt erkend. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Tekortkomingen in de uitvoering van de bestaande wetgeving vormen evenwel een aanzienlijke belemmering voor een soepele integratie. Deze belemmeringen hebben onder meer betrekking op de afgifte en verlenging van verblijfsvergunningen, formaliteiten voor de afgifte van basisdocumentatie (zoals de gezondheidsverzekering, bankrekeningen, belastinggegevens), erkenning van kwalificaties, toegang tot werk en scholing, toegang tot huisvesting en in het algemeen een gebrek aan huisvesting in Griekenland (*“Communication on the status of migration management in mainland Greece”*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-14).

Uit de landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om in Griekenland toegang te verkrijgen tot basisvoorzieningen. Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een sociale zekerheidsnummer (AMKA), terwijl het bezit van een AFM al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, o.a., het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, o.a., toegang te krijgen tot sociale uitkeringen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 12, 24; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 264-266). Naast voormelde documenten hebben statushouders in Griekenland ook een reisdocument nodig om een bankrekening te openen of om toegang te hebben tot het platform van het ministerie van Financiën (AADE) en het online belastingplatform Taxisnet (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 256-257). Zowel erkende vluchtelingen als subsidiaire beschermden kunnen reisdocumenten van de Griekse overheden verkrijgen (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 253-257). Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten.

Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels veel statushouders ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals de gezondheidszorg, huisvesting, sociale zekerheid, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 4-6, 20 en 22; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

Eerste afgifte van een ADET

Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot afgifte van de ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot afgifte van een ADET aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de Griekse asieldienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing over de goedkeuring van de asielaanvraag aan de betrokken statushouder meedeelt.

Vervolgens moeten statushouders binnen de zes maanden per e-mail een afspraak met de Griekse politie om de nodige documenten en vingerafdrukken voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een ADET voor te leggen. De Griekse politie tracht de afspraken binnen de 10 dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens 1 tot 2 maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET gedrukt is en/of klaar is om het worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald. Er wordt van statushouders verwacht dat zij deze lijsten dagelijks nakijken (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 5-17; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

Afgifte van een AFM

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een AFM aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg automatisch een AFM wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. De instanties die belast zijn met de registratie van hun verzoek vervolledigen de procedure voor de uitgifte van een AFM online en reiken daarbij een AFM-certificaat uit aan de verzoekers. Een statushouder die na december 2020 een beschermingsverzoek indiende zou in principe een AFM moeten hebben. Persoonlijke gegevens worden echter niet automatisch geactualiseerd door de Griekse overheden eens er internationale bescherming is verleend. Statushouders moeten daartoe een afspraak maken met het bevoegde belastingkantoor (DOY). Dit is evenwel niet mogelijk indien de ADET is verstreken. Personen die automatisch een AFM kregen bij het indienen van hun verzoek om internationale bescherming, en vervolgens internationale bescherming en een ADET hebben verkregen, kunnen geen TAXISnet-codes, die noodzakelijk zijn voor transacties met AADE en andere publieke diensten, aanmaken zonder voorafgaandelijk hun gegevens te hebben geactualiseerd bij het belastingkantoor. Aanvragen voor TAXISnet-codes moeten online gebeuren via het AADE-platform dat enkel beschikbaar is in Grieks. Na de aanvraag wordt een afspraak gemaakt met het bevoegde belastingkantoor om de TAXISnet-codes te ontvangen.

Personen die voor 31 december 2020 geen AFM hebben verkregen en wiens ADET nog geldig is, kunnen een AFM aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder. Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte doen of een belastingverklaring ontvangen (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 19-20; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 20-21).

Afgifte en activering van een AMKA

Een AMKA, dit is een sociale zekerheidsnummer, is vereist voor de toegang tot sociale uitkeringen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Samen met de afgifte van de verblijfsvergunning is de Griekse asiendienst verplicht om statushouders te informeren dat zij voortaan in aanmerking komen voor een AMKA en dat zij binnen één maand de wettelijk vereiste stappen moeten ondernemen om dit nummer aan te vragen (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236). Om een AMKA te verkrijgen, moet de statushouder de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig sociale zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPA) om te zetten in een AMKA, een sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang voor statushouders tot het gezondheidszorgsysteem.

Sinds een nieuwe ministeriële verordening van december 2023 (hierna: AMKA-verordening), is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van *"een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt"*. De redenering hierachter is dat mensen die hun ADET niet verlengen geen belang meer hebben bij een AMKA, aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel vallen. Deze verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van statushouders bij het aflopen van hun ADET wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP of e-EFKA. Sinds 22 december 2024 vallen de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven. Om de daarbij horende rechten van o.m. gezondheidszorg en sociale bijstand te genieten, moet dit AMKA nummer vervolgens worden geactiveerd. In tegenstelling tot wat in de wet is bepaald, kunnen statushouders hun AMKA niet onder dezelfde voorwaarden activeren als Griekse burgers. Artikel 6 (5) van de AMKA-verordening bepaalt dat derdelanders hun wettelijk verblijf alsook hun verblijf in Griekenland moeten aantonen en stipuleert welke stukken daartoe moeten worden voorgelegd. Wettelijk verblijf wordt in beginsel aangetoond door het voorleggen van een geldig paspoort van een derde land of een geldig reisdocument alsook een geldige verblijfstitel voor Griekenland met recht op toegang tot de arbeidsmarkt. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat statushouders zijn vrijgesteld van het voorleggen van een geldig paspoort of reisdocument, zodat het voorleggen van een geldige ADET in beginsel volstaat als bewijs van wettelijk verblijf (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 23). Het bewijs van verblijf in het land kan bestaan uit één van de volgende documenten: eigendomsbewijs, huurovereenkomst, verklaring van vrije concessie of gastvrijheid, verblijfsbewijs in het kader van een huisvestingsprogramma voor vluchtelingen. Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een certificaat van detentie overleggen. Daarnaast moeten statushouders ook een certificaat van aanwerving van een werkgever of een arbeidsovereenkomst die is geüpload in het informatiesysteem van het ministerie van Werkgelegenheid (ERGANI) of een verklaring van de bevoegde belastingdienst dat men als zelfstandige is begonnen voorleggen. Met deze laatste voorwaarde behandelt de Griekse wet statushouders anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden. De eis dat alle statushouders een certificaat van aanwerving van een werkgever of een in ERGANI geüpload arbeidscontract of een verklaring van zelfstandig ondernemerschap van de bevoegde belastingdienst moeten indienen voor de activering van de AMKA, heeft tot gevolg dat statushouders die nog niet werken of vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, automatisch worden uitgesloten van toegang tot openbare gezondheidszorg en sociale voorzieningen.

De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse ministerie van Migratie en Asiel heeft toegegeven dat een wetswijziging nodig is, die tot nu toe niet is doorgevoerd. Ten slotte zorgt de eis van een ‘geldige’ verblijfsvergunning (ADET) voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET (zie *infra*) onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-24; *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 20-22; *Country Report: Greece. Update 2024*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202, 266-267).

Afgifte van reisdocumenten

Het verkrijgen van een reisdocument in Griekenland voor statushouders gebeurt niet automatisch. Dit document kost 84 euro voor volwassenen en 73 euro voor kinderen. Om het te verkrijgen, moeten statushouders bij het bevoegde paspoortbureau een afspraak maken om een aanvraag in te dienen. Zij moeten daarvoor alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs via een Grieks online platform) voorleggen, zoals hun geldige ADET, het elektronische betalingsbewijs, pasfoto's) voorleggen. Personen die subsidiaire bescherming genieten, moeten ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee. Om te weten of het reisdocument klaar is, moet een lijst worden geraadpleegd die regelmatig online wordt gepubliceerd.

Een reisdocument kan alleen persoonlijk worden afgehaald bij het regionaal asielkantoor (RAO) in Athene, Thessaloniki of Kreta (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 253-257; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 18-19).

De situatie van statushouders in Griekenland en bij hun terugkeer kan derhalve precair en problematisch zijn, wat onder meer is te wijten aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd en waardoor zij in schrijnende levensomstandigheden kunnen terechtkomen.

Huisvesting

Wat huisvesting voor statushouders betreft, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven 30 dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (rapport *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 3).

Het zogenaamde HELIOS-project (*Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection*) was in de periode van juli 2019 tot juli 2022 het voornaamste officiële integratieprogramma in Griekenland voor statushouders. Het HELIOS-project werd geïmplementeerd door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) met de steun van de EU ten bedrage van 60 miljoen euro en de bijstand van verschillende NGO's en lokale besturen. Sinds 1 januari 2022 werden het beheer en de financiering van het HELIOS-project overgenomen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Dit is tot op heden het belangrijkste integratieproject in Griekenland geweest. Via dit project hebben 47 753 begunstigden van internationale bescherming welkomstcursussen, scholing en ondersteuning bij het vinden van werk gekregen. Het project verleende ook huisvestingssteun en organiseerde activiteiten die mensen hielpen aansluiting te vinden en een bijdrage te leveren aan hun nieuwe gemeenschap. Vanaf de start van het project tot 31 oktober 2024 hebben 10 816 huishoudens actieve ondersteuning in de vorm van huursubsidie ontvangen. Het HELIOS-project liep officieel af op 30 november 2024 en was reeds gestopt met het ontvangen van nieuwe inschrijvingen en het verlenen van de meeste essentiële diensten sinds 1 september 2024.

Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+-project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+) om de voortzetting van dit integratieprogramma op lange termijn te waarborgen. Daarnaast werd er ook een Helios Junior programma opgestart. HELIOS+ en Helios Junior zijn twee integratieprogramma's van de IOM, gericht op begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming in Griekenland. Beide programma's zijn mee ontworpen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. De IOM coördineert de programma's en Griekse niet-gouvernementele organisaties (ngo's) of Griekse afdelingen van internationale ngo's voeren deze in heel het land uit. Het aantal begunstigden, het budget en de looptijd van HELIOS+ liggen per regio vast in toekenningsbesluiten van de nationale overheid. Deze aspecten variëren van regio tot regio. HELIOS+ loopt van 1 januari 2025 tot ten laatste 30 juni 2027. Ook Helios Junior heeft een vastgelegd aantal begunstigden en loopt tot mei 2027. De IOM bepaalt de toelatingscriteria. Dit project sluit volgens de IOM volledig aan bij de Nationale Strategie voor Integratie van de Griekse overheid, maar met een specifieke focus op het verbeteren van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt. HELIOS+ verstrekt een of meerdere integratiediensten aan begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, met focus op vijf domeinen: - loopbaanbegeleiding en aansluiting op de arbeidsmarkt via training en contact met werkgevers; - individuele ondersteuning inzake toegang tot sociale en openbare diensten; - integratiecursussen met taalonderwijs Grieks en de cursus *"the European way of life"*, en vorming in sociale vaardigheden; - huisvestingsondersteuning voor zelfstandig wonen: met huursubsidies voor maximaal twaalf maanden en een eenmalige bijdrage in de installatiekosten (bijdrage zelfstandig leven), en hulp bij het zoeken van een verblijf; - gemeenschapsgerichte activiteiten die sociale cohesie en culturele uitwisseling stimuleren.

Statushouders die een huursubsidie ontvangen, moeten verplicht deelnemen aan de vormingen in de volgende drie domeinen: de individuele loopbaanbegeleiding, de individuele ondersteuning bij sociale en openbare diensten en alle integratiecursussen.

Het HELIOS+-programma richt zich op twaalf van de dertien regio's van het land. Volgens de factsheet van de IOM zijn er per 31 juli 2025 acht HELIOS+-centra verdeeld over zes regio's. Er zijn twee centra in Centraal-Macedonië en Kreta en telkens één centrum in Attica, Peloponnesos, Thracië en West-Griekenland. Deze centra zullen de bestaande Integratiecentra voor Migranten (*Kéntro Ensomátosis Metanastón*, KEM) aanvullen en samenwerken met lokale diensten. De IOM zegt te focussen op regio's en gemeenten waar nog geen integratiecentra bestaan. De bestaande KEM's geven aan migranten informatie, vorming, advies en ondersteuning bij integratie, juridische kwesties, sociale diensten en toegang tot de arbeidsmarkt. Ze werken samen met lokale instanties en verwijzen door naar gespecialiseerde diensten. Het personeel bestaat uit onder andere een intercultureel bemiddelaar, een maatschappelijk werker, een migratiejurist en een psycholoog. De website van het ministerie voor Migratie en Asiel vermeldt tien KEM's in zes regio's.

Kandidaten voor het Helios+-programma moeten volgens de procedure voldoen aan de drie volgende criteria: (i) wettelijke status: ze moeten officieel een besluit hebben gekregen van de Griekse asiendienst waarin internationale bescherming is toegekend (vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming), of ze moeten begunstigden zijn van tijdelijke bescherming in Griekenland op basis van het Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van de Europese Unie, of ze moeten via gezinsherenigingsprocedures met een vluchteling naar Griekenland zijn overgeplaatst volgens de relevante wetgeving, of ze moeten een verblijfsvergunning van gelijke duur hebben als gezinsleden van een begunstigde van internationale bescherming volgens de relevante wetgeving; (ii) arbeidsstatus: aanvragers moeten op het moment van registratie bij HELIOS+ werkloos zijn, met een geldige werkloosheidskaart van de openbare dienst voor arbeidsvoorziening (Dimosia Ypiresia Apascholisis, DYPA); (iii) registratietermijn: begunstigden moeten zich binnen een termijn van maximaal 24 maanden registreren vanaf het moment dat zij een bepaalde juridische status hebben gekregen. Iemand die meer dan 24 maanden geleden een van deze beslissingen heeft ontvangen, komt bijgevolg niet in aanmerking. De exacte registratietermijn kan afhankelijk van de regio ook minder dan 24 maanden zijn, want de looptijd van HELIOS+ verschilt van regio tot regio. Verder moeten begunstigden zich uiterlijk zes maanden vóór de einddatum van het betreffende regionale project inschrijven. Deelname aan HELIOS+ is mogelijk voor een periode van maximaal 18 maanden.

Er is een bezorgdheid dat het nieuwe HELIOS+-project lijkt te zijn ontworpen op een kleinere schaal die niet beantwoordt aan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in Griekenland (*"COI Focus*

Griekenland: Helios+ en Helios Junior, 17 september 2025, Cedoca, p. 2-12; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-30; *“Communication on the status of migration management in mainland Greece”*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-13).- Helios Junior richt zich volgens de website van de IOM op voormalige niet-begeleide minderjarigen die legaal in Griekenland verblijven (*“COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior”*, 17 september 2025, Cedoca, p. 13-17).

Het risico voor statushouders in Griekenland om, na de periode van 30 dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming, in een situatie van dakloosheid terecht te komen, is zeer groot. Het is immers zeer moeilijk om binnen die periode van 30 dagen de nodige documenten en middelen te verkrijgen om hun integratie te starten en huisvesting te verkrijgen.

Voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage is een verblijf van minstens 5 jaar in Griekenland vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen. Zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien ontvangen statushouders bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten aldaar als statushouder te doen gelden. Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, omdat naast geldige documenten zoals een verblijfsvergunning, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten, röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 32).

Arbeidsmarkt

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET, een geldige AFM en een geldige AMKA. In het RSA/PRO ASYL-rapport wordt tevens gesteld dat een actieve AMKA nodig is. Om deze reden stelt RSA/PRO dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gastsamenleving in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 24 en 34).

De Raad wijst er hierbij op dat een certificaat van aanwerving van een werkgever, d.i. in wezen een werkbelofte, op zich volstaat om een AMKA te activeren en om vervolgens met deze actieve AMKA de toegang tot de arbeidsmarkt, met alle rechten en plichten, te verkrijgen.

Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262).

Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de integratie van statushouders in de Griekse arbeidsmarkt trachten te bevorderen en te faciliteren, zoals banenbeurzen, taalcursussen, het geven van advies of bijstand bij het vinden van werk, enz. (*“Communication on the status of migration management in mainland Greece”*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 14-15).

Sociale zekerheid

Wat de toegang tot de sociale zekerheid betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten. Een belangrijke ontwikkeling in 2024 was de belemmering van de toegang tot alle sociale uitkeringen, aangezien de activering van de AMKA die voor het verkrijgen van deze uitkeringen vereist is, afhankelijk is van het bestaan van een geldig arbeidscontract of zelfstandig ondernemerschap. Er wordt benadrukt dat statushouders die vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, worden uitgesloten van toegang tot het sociale bijstandstelsel, wat in strijd is met artikel 29 van de Asielwet, daar het bezit van een actief AMKA-nummer noodzakelijk is voor toegang tot sociale uitkeringen van de Organisatie voor Welzijnsuitkeringen en Sociale Solidariteit. Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale bijstand krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor Griekse onderdanen, zonder discriminatie.

De Europese Commissie heeft echter een inbreukprocedure ingeleid tegen Griekenland omdat het niet alle bepalingen van de Richtlijn 2011/95/EU heeft omgezet. Het betreffen vooral mogelijke schendingen door Griekenland van artikel 29, lid 1 van de Richtlijn 2011/95/EU ten aanzien van de rechten van personen die

internationale bescherming genieten, en met name hun toegang tot sociale voorzieningen nadat hen internationale bescherming werd verleend. Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigten van een internationale beschermingsstatus. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigten van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders *de facto* worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland, moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste worden uitgebreid tot meer dan tien jaar permanent legaal verblijf. Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accreditatie-centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze *de facto* uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die gezien de strekking van de informatie over deze kwestie niet lijkt te zullen veranderen.

Meer dan twee jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie heeft Griekenland nog steeds geen stappen ondernomen om aan de EU-normen te voldoen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25-27; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202 en p. 264-265).

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt ook dat er geen specifieke uitkering bestaat voor statushouders om hun toegang tot het socialezekerheidsstelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend (zgn. 'cash assistance'), wordt automatisch niet meer uitbetaald maar direct stopgezet van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25).

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene (108 euro) of kind (54 euro) is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Daardoor worden in de praktijk veel statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat moeten leven. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkdiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten –, zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS-woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd minimuminkomen aan te vragen, moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet-codes, een belastingverklaring, een actieve AMKA alsook een bankrekening hebben (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 27-28; *"Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 265).

Gezondheidszorg

Wat de toegang tot de gezondheidszorg betreft, hebben statushouders gratis toegang tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen. Ondanks dit wettelijk kader, wordt de toegang tot de gezondheidszorg in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Afhankelijk van de benodigde zorg, is er gewoonlijk een wachttijd van enkele weken of maanden. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. Bovendien hebben administratieve belemmeringen met betrekking tot de afgifte van een AMKA directe gevolgen voor de toegang voor statushouders tot gezondheidszorg in Griekenland (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 35).

Statushouders met een actieve AMKA maar zonder ziektekostenverzekering hebben sinds maart 2022 niet langer toegang tot privé-dokters. Deze statushouders kunnen enkel een beroep doen op dokters uit openbare ziekenhuizen of gezondheidscentra voor het voorschrijven van medicatie, therapeutische operaties en diagnostische onderzoeken.

De AMKA-verordening zorgt er verder voor dat statushouders die nog niet werken of niet kunnen werken omwille van hun gezondheidstoestand of leeftijd (bijvoorbeeld ouderen) en geen actieve AMKA bezitten, automatisch van toegang tot de publieke gezondheidszorg worden uitgesloten.

Dit neemt niet weg dat een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: *"If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription"* (UNHCR Greece, *"Living In Greece – Access to healthcare"*, beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare>; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 49-51). Statushouders zonder actieve AMKA die niet in een opvangfaciliteit verblijven en een afspraak willen maken in een ziekenhuis, wordt aangeraden daarvoor een beroep te doen op een NGO. Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook deels gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgseenheden of -centra (UNHCR, *"Information Guide for Beneficiaries of International Protection"*, beschikbaar op: https://migrant-integration.ec.europa.eu/system/files/2023-10/Information%20Guide%20for%20Beneficiaries%20of%20International%20Protection_Eng.pdf; Refugee.info Greece, *"Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA)"*; UNHCR, *"Living in Greece – Access to Healthcare"*).

NGO's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, onder andere psychologische begeleiding. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 50).

De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via een betalend telefoonnummer dat uitsluitend in het Grieks of Engels verloopt. Een afspraak kan ook online worden gemaakt, maar dan enkel in het Grieks. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkdiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 35; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 49-51; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 209, 266-268).

Verlenging van een ADET

Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie maanden kan aanhouden.

In beginsel moeten verzoeken om verlenging van een ADET uiterlijk 30 dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asieldienst worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt verlengd zonder goede reden, wordt een boete van 100 euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht wat goede redenen kunnen zijn. In de praktijk is deze boete nog nooit opgelegd (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236). Statushouders die niet langer over een geldige ADET beschikken kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, worden de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidszorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van de verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt dat de aanvragen om verlenging per e-mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing over de gevraagde verlenging ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht. Statushouders ontvangen geen bevestiging dat hun e-mail met verlengingsaanvraag werd ontvangen en/of geregistreerd (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7-9).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de vernieuwing van hun verblijfsvergunning (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236).

De Griekse wetgeving voorziet dat de registratie van de verlengingsaanvraag normaliter op dezelfde dag als de ontvangst ervan moeten gebeuren. Begin 2024 deelde de Griekse asieldienst mee dat de registratie ten laatste plaatsvindt 5 dagen na de ontvangst van de verlengingsaanvraag, maar RSA stelt vast dat de loutere registratie vaak deze termijn overschrijdt. Het loutere registreren en uploaden van de verlengingsaanvragen in de databank voor verblijfsvergunningen (zgn. *“Alkyoni II”*) kan twee weken tot zelfs maanden in beslag nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden en de achtergrond van de aanvrager in het kader van de openbare orde of nationale veiligheid (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure volgens informatie van de Griekse asieldienst van februari 2025 twee maanden duren, tenzij verder onderzoek nodig is. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand en gezondheidszorg of tot de arbeidsmarkt, waardoor zij *de facto* in een precare situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een e-mail ontvangen waarin hen de beslissing tot toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt en vingerafdrukken. Indien zulke afspraak niet binnen de zes maanden wordt gemaakt, moet de Griekse asieldienst een nieuwe beslissing nemen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van tien dagen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Nadat hij de gevraagde documenten heeft neergelegd, ontvangt de statushouder een bevestigingsdocument met een barcode. Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk op het einde van de week een lijst met nummers van de dossiers waarin vernieuwde ADET's klaar zijn om op de aangegeven dag te worden opgehaald, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet persoonlijk op de aangegeven datum aanmeldt, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Volgens de ervaring van RSA is het opnieuw inplannen van afspraken, zelfs bij vertegenwoordiging door een advocaat, niet per e-mail of telefonisch mogelijk en is het vereist om in persoon te verschijnen bij het bevoegde regionaal asielkantoor (RAO) (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 10-13; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239). In het licht van de talrijke hierboven genoemde administratieve, technologische en taalgerelateerde barrières lijkt het voor een statushouder die in een andere lidstaat een nieuw verzoek om internationale bescherming indient bijzonder moeilijk om vanuit het buitenland reeds stappen te ondernemen voor de vernieuwing/verlenging van de ADET indien zijn verblijfstitel verlopen is om zo de beschreven moeilijkheden inzake de leefomstandigheden in Griekenland in afwachting van de afgifte van de vernieuwde/verlengde ADET te vermijden en aldus niet in een precare situatie terecht te komen.

Bij het verstrijken van een ADET is er geen uniform bewijs van rechtmatig verblijf waarmee statushouders hun verblijfsrecht kunnen aantonen terwijl hun verlengingsaanvraag in behandeling is. Ze ontvangen wel een ontvangstbevestiging van de verlengingsaanvraag. Evenwel zijn er vertragingen in de registratie van de aanvragen tot verlenging van de ADET in het Alkyoni-systeem en daardoor ook in het verkrijgen van de ontvangstbevestiging door statushouders. Op aanvraag kunnen de statushouders ook een *“certificaat van begunstigde van de vluchtelingenstatus”* of een *“certificaat van begunstigde van subsidiaire bescherming”* verkrijgen. De huidige ontvangstbevestigingen en certificaten, die tot zes maanden geldig kunnen zijn, worden door andere Griekse overheidsinstanties veelal niet geaccepteerd als bewijs van verblijfsrecht indien de ADET is verlopen. Andere Griekse overheidsinstanties zijn terughoudend om deze documenten te accepteren, omdat ze geen veiligheidskenmerken en een foto van de statushouders bevatten. Daardoor kunnen statushouders geen aanspraak maken op hun socio-economische rechten en hebben ze gedurende een aantal maanden, onder meer, geen toegang tot tewerkstelling of sociale bijstand. In oudere certificaten werd wel vermeld dat de betreffende statushouder zijn rechten en toegang behield tijdens de verlengingsprocedure. Deze vermelding ontbreekt echter bij de nieuwere ontvangstbevestigingen. In tegenstelling tot wat de Griekse autoriteiten aan de Europese Commissie verklaard hebben, stelt RSA vast dat de certificaten die worden uitgereikt aan statushouders terwijl ze wachten op hun ADET-verlenging hen nog steeds geen toegang geven tot de rechten en voordelen verbonden aan hun beschermingsstatus, onder meer wat betreft de toegang tot de arbeidsmarkt (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15-16; *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 18-19; *“Country*

Report: Greece. Update 2024”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236-238). Ook wordt hun toegang tot juridische vertegenwoordiging hierdoor bemoeilijkt.

De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en de IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving. Het project, dat door de EU wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer onderdak, voedsel en sociale begeleiding aan evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een naadloze integratie in Helios+ te garanderen (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; *“Communication on the status of migration management in mainland Greece”*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 13).

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland *in principe* via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over de stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, zoals informatie over hoe zij hun ADET kunnen verlengen of hoe ze toegang kunnen krijgen tot sociale rechten, huisvesting, gezondheidszorg, enz. (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238, 260-261).

Uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier volgt verder dat personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor 7 juni 2013, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning moeten vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgt gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Volgens de ervaringen van de Greek Council for Refugees (GCR) werden in 2024 beslissingen over verlenging in het kader van deze procedure binnen een periode van drie tot zes maanden genomen, wat een relatieve verbetering betekent ten opzichte van voorgaande jaren, toen deze beslissingen pas na meer dan een jaar werden genomen. Gedurende deze periode hebben statushouders geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale bijstand en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de vernieuwing van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enige andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238).

Uit het geheel van de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier blijkt aldus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze actueel beschikt over middelen, of een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

Gelet op wat voorafgaat, kan de Raad niet anders dan besluiten dat de situatie van statushouders in Griekenland op dit ogenblik nog steeds bijzonder problematisch is.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de duur van de procedures voor de afgifte of vernieuwing van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkdiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende socialezekerheidsuitkeringen (gevisieerd in de inbreukprocedure die de Europese Commissie in januari 2023 heeft opgestart) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) precarie omstandigheden kunnen leven.

Gelet op de nieuwe wetgeving, onder meer inzake een AMKA, stelt de Raad een evolutie vast naar een toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders toegang geven tot de rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland.

5.6. De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, *“een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89). Deze drempel *“wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling”* (*Ibid.*, pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land *a priori* een reëel risico loopt

om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is. De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft verkregen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Het bovenstaande neemt niet weg dat statushouders zich in of bij terugkeer naar Griekenland in een zeer precaire situatie kunnen bevinden, waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met *“alle gegevens van de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen.

In deze moet bijzondere aandacht worden besteed aan het bestaan van een eventuele kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Wat deze individuele omstandigheden verder betreft, blijken de recente wetswijzigingen een daadwerkelijke toegang voor statushouders tot hun rechten en voordelen verder te bemoeilijken. In het bijzonder lijken ze voor statushouders wiens ADET is verstreken deze toegang in sommige gevallen zelfs te verhinderen.

Het komt verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terecht komt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie te weerleggen.

In dit verband benadrukt de Raad het fundamenteel belang van een persoonlijk onderhoud dat een verzoeker in staat moet stellen om alle elementen voor te leggen aan de hand waarvan zijn specifieke situatie en mate van kwetsbaarheid kunnen worden beoordeeld alsook alle elementen die kunnen aantonen dat een terugkeer naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft verleend, hem zou blootstellen aan een risico van behandeling die in strijd is met artikel 4 van het EU Handvest van de Grondrechten (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 54).

5.7. Vooreerst dient te worden opgemerkt dat verzoeker een verblijfsvergunning heeft gekregen in Griekenland op grond van zijn erkenning als vluchteling door deze EU-lidstaat en dat deze verblijfsvergunning blijkens de informatie van de Griekse overheid die zich in het administratief dossier bevindt, nog geldig is. Verzoeker betwist niet dat hij een ADET en een reisdocument heeft gekregen, maar verklaart dat hij deze documenten heeft verloren in België op de trein die hij op de luchthaven bij aankomst had genomen (NPO, p. 6). In de bestreden beslissing wordt erop gewezen dat het verlies van zijn verblijfsvergunning enkel berust op zijn beweringen en dat er geen concreet bewijs wordt geleverd van het feit dat hij dit document daadwerkelijk is kwijtgeraakt. Waar verzoeker stelt dat de commissaris-generaal niet aantoonbaar dat zijn verklaringen hierover niet waarachtig zouden zijn, kan de Raad slechts vaststellen dat verzoeker reeds sinds augustus 2023 in België verblijft en tot op heden geen enkel document voorlegt waaruit zou kunnen blijken dat hij aangifte heeft gedaan van het verlies van deze documenten bij de politie. Er kan redelijkerwijze aangenomen worden dat verzoeker zich bewust is van het belang van een dergelijk document en dus kan ook redelijkerwijze verwacht worden dat verzoeker, indien hij daadwerkelijk zijn ADET en reisdocument kwijtgeraakte op de trein na zijn aankomst in België, hiervan ondertussen aangifte zou hebben gedaan bij de Belgische politie. Er kan slechts worden vastgesteld dat geen document voorligt waaruit blijkt dat verzoeker aangifte zou hebben gedaan van het verlies van zijn Griekse verblijfsdocumenten.

Hoe dan ook, zelfs indien zou worden aangenomen dat verzoeker heden niet meer over zijn fysieke Griekse verblijfsvergunning beschikt, doet dit geen afbreuk aan de terecht vaststelling in de bestreden beslissing dat hij een duplicaat van zijn verblijfsvergunning kan gaan aanvragen bij een terugkeer naar Griekenland. Zoals terecht aangestipt in de bestreden beslissing blijkt uit *Refugee Info Greece, “How to renew and replace lost, damaged or expired documents”* van 6 april 2024 en RSA, *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”* van april 2025 dat daartoe een aangifte van verlies bij het Asielbureau kan worden gedaan en dat de procedure vergelijkbaar is in geval van beschadigde documenten. Verzoeker betwist niet dat dergelijke mogelijkheid bestaat en brengt geen informatie bij waaruit zou kunnen blijken dat de informatie waarop de commissaris-generaal zich baseert niet langer accuraat zou zijn. Waar hij aanvoert dat het bekomen van een nieuwe verblijfskaart zelfs via internet niet vanzelfsprekend is, dat de ADET persoonlijk moet worden afgehaald en dat er een wachttijd van 4 maanden geldt vooraleer het Asielbureau beslist over het al dan niet verlenen van een nieuwe verblijfstitel, doet dit geen afbreuk aan het feit dat een

vervangkaart kan worden aangevraagd en bekomen door verzoeker. Waar verzoeker stelt dat Griekenland bewust bijzonder lange wachttijden oplegt aan terugkeerders geeft verzoeker niet aan waarop hij deze stelling baseert. Dat een dergelijke procedure tijd in beslag neemt, betekent nog niet dat terugkeerders bewust lang wachttijden worden opgelegd. Bovendien blijkt uit de beschikbare landeninformatie niet dat de wachttijd van vier maanden voor de vervangkaart enkel voor terugkeerders zou gelden zoals verzoeker beweert. Dat het vernieuwen van een ADET zes maanden tot een jaar in beslag kan nemen en dat statushouders in die periode met moeilijkheden kunnen geconfronteerd worden inzake toegang tot de arbeidsmarkt, huisvesting en gezondheidszorg zoals verzoeker in dit verband op algemene wijze betoogt met verwijzing naar dezelfde rapporten als diegene waarop de bovenstaande analyse van de situatie voor statushouders in Griekenland is gebaseerd, is niet betwist. De vraag is evenwel of verzoeker concreet aannemelijk maakt dat hij, gelet op zijn individuele omstandigheden, in geval van terugkeer naar Griekenland in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie dreigt terecht te komen waardoor de hoge drempel van zwaarwegendheid zoals gedefinieerd in de rechtspraak van het Hof van Justitie bereikt wordt.

In dit verband dient vooreerst te worden vastgesteld dat verzoeker geen melding maakt van ernstige medische of psychische problemen die hem zouden verhinderen zijn rechten als statushouder met een geldige verblijfsvergunning in Griekenland te doen gelden en hem zouden verhinderen de moeilijkheden waarmee hij als terugkerende statushouder in afwachting van de verlenging van zijn verblijfsvergunning nadat de geldigheid ervan is verstreken, kan worden geconfronteerd, het hoofd te bieden. Verzoeker verklaarde tijdens het interview bij de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) dat hij geen problemen van medische of psychologische aard heeft (AD, DVZ, Bijkomende vragen M-status in Griekenland, 6 september 2023). Verzoeker verklaart bij aanvang van het persoonlijk onderhoud dat het goed met hem gaat maar dat hij wel een paar problemen heeft wegens de oorlog, zonder dit evenwel te specificeren. Daarop gevraagd of er iets kan gedaan worden om het voor hem gemakkelijker te maken tijdens het persoonlijk onderhoud, antwoordt verzoeker negatief (NPO, p. 2). Op het einde van het persoonlijk onderhoud stelt verzoekers advocaat dat hij een kwetsbaar psychologisch profiel heeft en verklaart verzoeker dat hij in Griekenland geen psychologische hulp heeft gezocht, maar in België voor hij in het Klein Kasteeltje aankwam, tweemaal naar een psycholoog is geweest na de dood van zijn zus, haar man en zoon (NPO, p. 19-20). Zoals terecht aangehaald in de bestreden beslissing legde verzoeker geen attesten voor met betrekking tot de psychologische behandeling die hij zou ontvangen hebben en zou het laatste bezoek aan een psycholoog in april 2024 hebben plaatsgevonden. Verzoeker legt ook in de loop van de procedure bij de Raad geen enkel document neer met betrekking tot de psychologische problemen die hij verklaart te hebben. Waar in het verzoekschrift wordt gewezen op een arrest van de Raad waarin een psychische kwetsbaarheid wordt aangenomen voor Gazanen omwille van de omstandigheden in de Gazastrook, dient er vooreerst op gewezen te worden dat precedentenwerking niet wordt aanvaard in de continentale rechtstraditie. In de mate dat kan worden aangenomen dat verzoeker lijdt onder de situatie in Gaza en het verlies van familieleden, toont hij evenwel actueel niet aan dat hij gebukt gaat onder dermate ernstige psychologische problemen dat hij hierdoor niet langer zijn rechten als statushouder in Griekenland kan doen gelden of zijn zelfredzaamheid dermate ondermijnen dat hij niet in staat zou zijn de moeilijkheden waarmee hij geconfronteerd kan worden als terugkerende statushouder in afwachting van de verlenging of hernieuwing van zijn verblijfsdocument na het vestrijken ervan, te overwinnen.

Er kan slechts worden vastgesteld dat geen enkel document voorligt dat zou kunnen wijzen op enig ernstig medisch of psychologisch probleem waar verzoeker actueel mee kampt. Uit niets kan blijken dat bij verzoeker sprake is van ernstige medische of psychologische problemen die het vermogen van verzoeker om zijn rechten als statushouder met een nog geldige ADET in Griekenland te doen gelden, dermate verminderen dat moet worden besloten dat hij wegens een bijzondere kwetsbaarheid, buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om, wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest in geval van terugkeer naar dit land.

Verzoeker betoogt dat hij geen AFM en AMKA heeft en wijst op de implicatie dat hij daardoor geen toegang zal hebben tot reguliere huisvesting, de arbeidsmarkt en gezondheidszorg en op de problemen om een AMKA te activeren.

Het is niet betwist dat de situatie van begunstigden van internationale bescherming de laatste jaren steeds moeilijker is geworden en dat zij vaak belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om een verblijfsvergunning (ADET) en sociale zekerheidsnummer (AMKA) te bekomen die noodzakelijk zijn om daadwerkelijk toegang te verkrijgen tot de arbeidsmarkt en zij vaak geconfronteerd worden met lange wachttijden na de toekenning van internationale bescherming vooraleer zij deze documenten kunnen bekomen. Uit de beschikbare landeninformatie blijkt ook dat voor verzoekers die een verzoek om internationale bescherming hebben ingediend na 31 december 2020 automatisch een AFM-nummer wordt toegekend wanneer zij hun verblijfsvergunning krijgen en dat het AFM-nummer het openen van een bankrekening, de huur van onroerend goed, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van de AMKA mogelijk maakt, maar ook dat nadat internationale bescherming werd toegekend, statushouders zelf initiatief moeten nemen om hun gegevens te actualiseren (RSA, p. 19-20). Bovendien is

niet betwist dat de aan verzoeker uitgereikte verblijfsvergunning nog steeds geldig is. Verzoeker verklaarde bij de DVZ noch een AMKA noch een AFM te hebben gehad (AD, DVZ, Bijkomende vragen M-status Griekenland, 6 september 2023) en tijdens het persoonlijk onderhoud, gevraagd of hij in Griekenland zijn sociale zekerheidsnummer had omgezet *“Ik weet van niets over documenten, ik heb geen documenten zelf aangemaakt in Griekenland”* en gevraagd of hij bepaalde procedures heeft doorlopen om dingen te legaliseren, *“Nee, dan moest ik eerst zorgen dat ik een plek had om te slapen voordat ik andere dingen kon doen. Ik heb de ID kaart genomen, en dan weg, en ik heb niets anders gedaan”* (NPO, p. 19). In de bestreden beslissing wordt op goede gronden gemotiveerd dat aan verzoeker als verzoeker om internationale bescherming een fiscaal registratienummer had, dat hem als statushouder een ADET werd verleend, dat hij vervolgens een afspraak moest maken bij de verantwoordelijke van het Taks Office om de gegevens van zijn AFM bij te werken. Gelet op het gegeven dat verzoeker een verzoek om internationale bescherming indiende in Griekenland op 8 november 2022 en dus na 31 december 2020, kan, gelet op de beschikbare landeninformatie aangenomen worden dat verzoeker automatisch een AFM-nummer verkreeg bij de indiening van zijn verzoek om internationale bescherming. Met betrekking tot verzoekers verklaring dat hij geen AMKA-nummer heeft gekregen, wordt in de bestreden beslissing er terecht op gewezen dat om een AMKA-nummer te krijgen een statushouder in Griekenland zich binnen een maand na de afgifte van de ADET statushouders zich naar een dienstverleningscentrum moeten begeven om het voorlopige sociale zekerheidsnummer dat zij als verzoeker om internationale bescherming kregen te laten omzetten in een AMKA-nummer en dit te activeren en dat uit de objectieve informatie niet blijkt dat zich bijzondere problemen voordoen bij deze laatste procedure.

Verzoeker toont verder niet aan dat het voor hem onmogelijk was om de gegevens van zijn AFM-nummer na zijn erkenning als vluchteling door de Griekse autoriteiten te laten actualiseren of om zijn voorlopige sociale zekerheidsnummer om te laten zetten in een AMKA-nummer en het activeren. In dit verband wordt in de bestreden beslissing terecht gemotiveerd dat hij zowel in Athene als in Kreta er in slaagde om onderdak en werk te vinden, dat hij er werd bijgestaan door H.M. en dat redelijkerwijze kan aangenomen worden dat hij zich had kunnen informeren over de procedures om zijn papieren in orde te brengen en dat niet kan blijken dat hij een beroep deed op een overheidsinstantie of organisatie om hierbij ondersteuning te krijgen.

Zoals terecht aangestipt in de bestreden beslissing komt het aan verzoeker als statushouder in Griekenland toe om de nodige stappen te zetten om zijn rechten als statushouder te doen gelden en daartoe de middelen en mogelijkheden die in Griekenland daartoe worden geboden aan te wenden. Verzoeker slaagt er niet in deze pertinente motieven te weerleggen. Door louter te herhalen dat hij geen AFM kreeg en te stellen dat het feit dat hij in het zwart werkte aantoonde dat hij geen AFM had, doet hij geen afbreuk aan de pertinente vaststelling dat statushouders die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, zoals hier het geval, automatisch een AFM-nummer krijgen toebedeeld bij de indiening van hun verzoek en dat hij niet aantoonde dat hij niet de nodige stappen kon zetten om de gegevens van het AFM-nummer te actualiseren. Het feit dat hij in zwart werkte is gelet op het voorgaande geenszins een bewijs van het feit dat hij geen AFM had zoals hij ten onrechte en zonder verdere toelichting betoogt.

Zelfs indien verzoeker nog geen AMKA zou gekregen hebben, toont verzoeker niet aan dat hij niet in staat zou zijn dit alsnog aan te vragen op basis van zijn automatisch verkregen AFM-nummer. Verzoekers algemene betoog over de administratieve obstakels waarmee begunstigden van internationale bescherming geconfronteerd kunnen worden vooraleer zij hun ADET en AMKA krijgen of bij de hernieuwing of verlenging van een ADET, is niet dienstig, aangezien uit het voorgaande is gebleken dat verzoeker wel degelijk een ADET heeft gekregen die nog steeds geldig is, en dat zijn verzoek om internationale bescherming dateert van na 31 december 2020 zodat kan worden aangenomen dat hij in elk geval een AFM-nummer heeft gekregen.

Waar verzoeker nog betoogt dat de AFM en AMKA worden gedeactiveerd bij het verstrijken van de ADET, dat de toegang tot de AMKA allesbehalve eenvoudig is en dat zowel een woonstcertificaat als een werkovereenkomst moeten worden voorgelegd en daarbij verwijst naar landenrapporten, dient erop gewezen te worden dat hiermee reeds rekening werd gehouden in bovenstaande analyse van de obstakels waarmee statushouders worden geconfronteerd in het actualiseren en activeren van het AFM- en AMKA nummer. Waar in het verzoekschrift wordt verwezen naar de circulaire logica die volgens RSA wordt gehanteerd waarbij toegang tot basisrechten als een minimumvoorwaarde voor integratie in de samenleving en voor de zoektocht naar werk afhankelijk is van reeds verzekerd, werd reeds gewezen op het feit dat een certificaat van aanwerving van een werkgever, d.i. in wezen een werkbelofte, op zich volstaat om een AMKA te activeren en om vervolgens met deze actieve AMKA de toegang tot de arbeidsmarkt, met alle rechten en plichten, te verkrijgen.

Uit het voorgaande is al gebleken dat verzoeker niet aannemelijk maakt dat bij hem actueel sprake is van een bijzondere kwetsbaarheid die hem zou verhinderen zich staande te houden als statushouder wiens verblijfsvergunning nog geldig is en, nadat deze verstreken is, in afwachting van de verlenging van zijn verblijfsvergunning en de activering van de AMKA. Uit verzoekers verklaringen blijkt verder dat hij tijdens zijn verblijf in Griekenland erin geslaagd is om onderdak te vinden, eerst bij een groep Egyptenaren en daarna bij H.M., en dat hij ook werk vond in de bouwsector. Het gegeven dat verzoeker volgens zijn verklaringen tijdens zijn verblijf in Griekenland als statushouder huisvesting en werk vond bij een groep Egyptenaren die hem

uitbuiten, neemt niet weg dat hij er ook in slaagde onderdak te vinden bij H.M. en ook via hem werk te vinden (NPO, p. 15). Verder blijkt uit zijn verklaringen opgetekend in de notities van het persoonlijk onderhoud, niet dat verzoeker volwaardige inspanningen heeft geleverd om legaal werk te vinden. Gevraagd of hij een interimkantoor heeft gezocht, verklaart hij *“Ik heb mensen gevraagd, en iedereen zegt tegen mij, werken in Athene in de bouw. Je moet in de bouw werken en werken in de bouw, dat is altijd Egyptenaren of Albanezen”* en gevraagd welke stappen hij concreet heeft gezet om legaal werk te vinden *“Er is geen plaats om naar toe te gaan”* (NPO, p. 15). Verzoekers vage en ontwijkende antwoorden kunnen niet volstaan om te aan te tonen dat hij wel degelijk ernstige pogingen heeft ondernomen om legaal werk te vinden. Zo kan niet blijken dat hij de daartoe meest logische eerste stap, met name zich inschrijven in een interimkantoor, heeft gezet of zelfs maar overwogen. Bovendien blijkt uit verzoekers toelichting ter terechtzitting dat hij in België aan het werk in een groentenbedrijf zodat kan aangenomen worden dat hij, in geval van terugkeer naar Griekenland, er niet zonder enige financiële reserve als statushouder zou aankomen, zodat niet zonder meer kan worden aangenomen dat hij in de genoemde periode als statushouder in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie in de zin van de rechtspraak van het Hof van Justitie terecht komt.

Verzoeker kan bijgevolg voldoende zelfredzaam geacht worden om de moeilijkheden die tijdelijk kunnen gepaard gaan met het heropstarten van zijn leven als statushouder in Griekenland, zoals het vinden van een woning en werk onmiddellijk na zijn terugkeer naar deze lidstaat, het hoofd te bieden zonder daarbij als gevolg van de onverschilligheid van de Griekse autoriteiten, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid.

Dat veel statushouders in Griekenland in het zwart werken zoals verzoeker betoogt, is niet betwist, maar het loutere feit dat volgens zijn verklaringen verzoeker in Griekenland in het zwart werkte, betekent niet noodzakelijk dat hij als terugkerende statushouder met een nog geldige ADDET hierop aangewezen is om te vermijden dat hij in de EU lidstaat waar hij internationale bescherming geniet in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht komt en de hoge drempel van zwaarwegendheid in de zin van de rechtspraak van het Hof van Justitie bereikt wordt.

Waar verzoeker nog betoogt dat de traagheid in de aflevering van documenten tot gevolg heeft dat verzoekers geen toegang hebben tot medische zorg herhaalt de Raad dat een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat en dat psychologische en psychiatrische gezondheidszorg ook deels gedekt is. Verzoeker brengt geen informatie bij waaruit kan blijken dat dit niet langer het geval zou zijn. De passage in het AIDA rapport update 2023 dat hij ter staving van zijn stelling citeert dateert van voor de landenrapporten waarnaar in de bovenstaande analyse van de toegang tot gezondheidszorg voor statushouders in Griekenland verwezen wordt.

Verzoekers betoog dat het Griekse systeem eerder gemaakt is om mensen te deporteren dan hen veiligheid te bieden en dat de Griekse wetwijziging van 2020 ertoe leidde dat de moeilijkheden om betaald werk te vinden en toegang te hebben tot huisvesting en gezondheidszorg kan niet tot een andere conclusie leiden. Met dergelijk algemeen betoog toont verzoeker niet concreet aan dat hij in zijn individuele omstandigheden niet in staat zou zijn om zijn rechten als statushouder te doen gelden in geval van terugkeer en de daarmee gepaard gaande (tijdelijke) moeilijkheden het hoofd te bieden. Zijn betoog dat asielzoekers zodanig als vijanden worden gezien dat men hen eten weigert en zijn verwijzingen naar artikels over de praktijk van pushbacks bij aankomst via land of zee en de schendingen van het non refoulement beginsel aan de Griekse buitengrenzen en een arrest van het EHRM in een dergelijke zaak hebben in wezen betrekking op de problematiek van toegang tot de asielprocedure in Griekenland zijn dan ook niet relevant. *In casu* heeft verzoeker immers reeds internationale bescherming gekregen in Griekenland en zijn er geen indicaties dat terugkeerders uit andere EU lidstaten het slachtoffer zijn van refoulement. De enkele verwijzing naar een artikel in de The New Humanitarian van 7 oktober 2020 waarin melding wordt gemaakt van een Iraakse vluchteling die werd teruggestuurd naar Turkije volstaat niet om aannemelijk te maken dat verzoeker als statushouder wiens verblijfsvergunning nog geldig is, een reëel risico loopt op refoulement. Verzoeker betoogt verder dat de Griekse autoriteiten hebben laten weten dat zij geen statushouders terugnemen na een niet-ontvankelijkheidsbeslissing genomen in een ander EU land zolang niet besloten wordt tot een gelijkmatige verdeling van asielzoekers over Europa en verwijst daarvoor naar een artikel op de website van Deutsche Welle van 25 april 2025 waarin wordt gesteld dat de Griekse minister van asiel en migratie verklaart dat een verzoek van de Duitse autoriteiten aan Griekenland om vluchtelingen terug te nemen die eerder in Griekenland asiel aanvroegen niet zou worden verwelkomd. Het gaat om een politieke reactie van één minister in Griekenland op twee uitspraken van Duitse rechtbanken. Hieruit kan evenwel niet worden afgeleid dat verzoeker als statushouder met een geldige verblijfsvergunning verhinderd zou zijn om vanuit

België vrijwillig naar Griekenland terug te keren en zijn rechten als statushouder te doen gelden en evenmin dat begunstigen van internationale bescherming in Griekenland actueel daadwerkelijk niet zou worden toegelaten tot het Griekse grondgebied, zo zij dit wensen.

Waar verzoeker nog aanvoert dat hij het slachtoffer was van politiegeweld, vernederend werd behandeld toen hij zijn ADET een eerste keer probeerde af te halen en racisme jegens migranten en asielzoekers wordt aangemoedigd, dient te worden vastgesteld dat hij daarmee niet aantoont dat zijn verzoek om internationale bescherming ten onrechte niet-ontvankelijk zou zijn verklaard omdat hij reeds internationale bescherming in een andere EU-lidstaat, *in casu* Griekenland geniet. Hoe betreurenswaardig ook blijkt hieruit niet dat hij omwille van dit politiegeweld en racistische bejegening in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht kwam. Hij toont met zijn algemeen betoog evenmin aan dat hij als statushouder in Griekenland geen klacht zou kunnen indienen tegen de politie agenten die hem vernederend zouden behandeld hebben of telkens als hij met racisme zou worden geconfronteerd na terugkeer naar Griekenland. Griekenland is overigens helaas niet de enige EU lidstaat waar vluchtelingen racistisch kunnen worden bejegend. Zonder de ernst van racistische incidenten te willen minimaliseren dien te worden vastgesteld dat verzoeker hiermee niet aantoont dat zijn voorzienbare levensomstandigheden als persoon die in Griekenland internationale bescherming geniet hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

Verzoeker voert tenslotte nog aan dat hij problemen had met Egyptenaren die hem uitbuiten en fysiek bedreigden en dat de politie hem geen bescherming wou bieden en dat de redenering volgens dewelke het niet logisch is dat de Egyptenaren achter verzoeker aangaan omwille van het gevaar dat zij lopen als de politie hier achter komt, geen steek houdt. Ook met dit betoog toont verzoeker niet aan dat hij voor zijn vertrek uit Griekenland zich in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie bevond aangezien niet wordt betwist dat hij terecht kon bij H.M. voor werk en onderdak, zoals hierboven reeds aangehaald. Dit betoog volstaat evenmin om aan te tonen dat hij in geval van terugkeer naar Griekenland niet in staat zou zijn om zijn rechten als statushouder te doen gelden of dat hij er in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie zoals gedefinieerd in de rechtspraak van het Hof van Justitie zou belanden.

Uit niets kan immers blijken dat verzoeker geen andere optie zou hebben dan zich opnieuw tot de groep Egyptenaren die hem zouden hebben uitgebuit en verder maakt verzoeker ook niet concreet aannemelijk dat hij, indien hij opnieuw problemen zou krijgen met de leider of leden van deze groepering, hij zich niet zou kunnen wenden tot de bevoegde diensten in de EU lidstaat die hem als vluchteling heeft erkend om bescherming te bekomen. In dit verband wordt in de bestreden beslissing op goede gronden als volgt gemotiveerd: *“Ook indien uw verklaringen omtrent de problemen die u ervaarde met de Egyptische bende geloofwaardig zouden zijn, wat niet het geval is, blijkt dat u na de inbraak waar u mishandeld werd aan hen liet weten dat u in werkelijkheid geen aangifte had gedaan, waarop ze vertrokken (CGVS p.10). U heeft geen contact meer met ze gehad (CGVS p.16). Dat u momenteel nog iets van ze te vrezen heeft is dus onwaarschijnlijk. Bovendien toont u niet op overtuigende wijze aan dat u ernstige pogingen ondernomen hebt om uw rechten te doen gelden. Nochtans moet in het licht van hoger genoemd vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, waaronder het gegeven dat de daar aanwezige autoriteiten in beginsel in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden, redelijkerwijze van u verwacht worden dat u alle mogelijke middelen uitput die het recht in Griekenland u biedt, evenals dat u dit uitvoerig en omstandig documenteert, wat hier niet het geval is. U verklaarde immers maar één poging gedaan te hebben om een beroep te doen bij de politie, waarbij u zelfs het politiekantoor niet bent binnengegaan omdat men u zei weg te gaan (CGVS, p. 10). Noch na deze afwimpeling, noch later, toen u opnieuw geslagen zou zijn, ging u naar hetzelfde of een ander politiekantoor.”*

Verzoekers betoog dat de redenering van de commissaris-generaal dat het niet logisch is dat de Egyptenaren achter hem aangaan vanwege het gevaar dat zij lopen als de politie er achter komt, weinig steek houdt en de citaten uit de notities van het persoonlijk onderhoud, doen geen afbreuk aan de pertinente vaststelling dat verzoeker zelf verklaarde dat *“Dan heb ik gezegd kijk ik heb geen klacht ingediend tegen jullie, ik wil gewoon mijn geld hebben om te overleven. Die hebben gehoord dat ik dat niet gedaan heb en dan hebben ze mij gelaten”* (NPO, p. 10). De bestreden beslissing kan dan ook worden bijgetreden in de analyse dat het onwaarschijnlijk is dat verzoeker momenteel nog iets van hen te vrezen heeft. Voorts weerlegt verzoeker met zijn betoog evenmin dat hij slechts één poging ondernam om klacht in te dienen bij de politie tegen zijn belagers en zelfs het politiekantoor niet binnencwam omdat men hem zei weg te gaan. Er kan redelijkerwijze van verzoeker verwacht worden dat hij, zeker nadat hij later opnieuw zou zijn geslagen, het niet hierbij zou laten indien hij daadwerkelijk de groep Egyptenaren wilde aangeven bij de politie omwille van de uitbuiting en het fysieke geweld. Door louter te beweren in het verzoekschrift dat het algemeen geweten is dat de politie geen bijstand verleent, weerlegt verzoeker evenmin de pertinente vaststelling dat in het licht van het vermoeden dat zijn grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, waaronder het gegeven dat de daar aanwezige autoriteiten in beginsel in staat zijn een

effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden, redelijkerwijze van hem verwacht kan worden dat hij alle mogelijke middelen uitput die het recht in Griekenland hem biedt en dat dit hier niet het geval is.

Tenslotte kunnen de overige documenten die door verzoeker werden neergelegd, met name zijn Palestijnse paspoort, zijn UNRWA registratie en een UNWRA attest (AD, documenten, stukken 1, 2, en 3), geen ander licht werpen op bovenstaande analyse. Deze stukken hebben betrekking op elementen die als dusdanig niet betwist worden maar die ook niet relevant zijn voor het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het verzoek om internationale bescherming aangezien zij geen verband houden met de voorzienbare levensomstandigheden van verzoeker in zijn hoedanigheid van statushouder in Griekenland, in geval van terugkeer naar deze lidstaat.

Zoals reeds aangehaald kan de Raad verder aannemen dat de situatie van zijn familie in Gaza en de situatie in Gaza als dusdanig een bron van blijvende grote bezorgdheid is en hij hieronder lijdt, maar dit kan niet volstaan om aannemelijk te maken dat hij niet naar Griekenland zou kunnen terugkeren en er zijn rechten als statushouder doen gelden, te meer nu zijn verblijfsvergunning nog geldig is, hij voldoende zelfredzaam kan worden geacht en geen bijzondere kwetsbaarheid wordt aangetoond die zijn vermogen om zijn rechten als statushouder in Griekenland te doen gelden dermate aantast dat hij hierdoor een reëel risico loopt op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest in geval van terugkeer naar dit land.

De verzoeker kan, gelet op de gedane vaststellingen, niet overtuigen dat er voor hem sprake is van buitengewone omstandigheden die ertoe kunnen leiden dat hij, buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om, in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht zal komen. Hij maakt niet concreet aannemelijk dat hij daadwerkelijk verhinderd was om in Griekenland in zijn elementaire levensbehoeften te voorzien of om er aanspraak te kunnen maken op bepaalde basisvoorzieningen, noch dat hij Griekenland heeft verlaten wegens een gegronde vrees voor vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag of een reëel risico op ernstige schade. Er zijn evenmin aanwijzingen dat de verzoeker verhinderd zou zijn om opnieuw tot het Griekse grondgebied te worden toegelaten. Verzoeker maakt zodoende niet op overtuigende wijze aannemelijk dat zijn situatie kan worden aangemerkt als een situatie van uitzonderlijke aard zoals geduid door het Europees Hof van Justitie (in voornoemde rechtspraak), noch dat hij zich niet langer onder de internationale bescherming die hem in Griekenland werd verleend, kan stellen. De stelling dat verzoeker in geval van terugkeer naar Griekenland zal worden blootgesteld aan onmenselijke of vernederende behandelingen is louter gebaseerd op hypothesen zonder dat verzoeker aantoont dat hij persoonlijk in een situatie zou belanden die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU.

Gelet op het voorgaande, kan worden aangenomen dat de grondrechten van verzoeker als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland worden geëerbiedigd, dat hij bij machte is om zijn rechten aldaar te doen gelden en uit te oefenen en dat de aldaar aanwezige autoriteiten in staat zijn om hem, bij eventuele problemen en op zijn verzoek, een effectieve en gelijkwaardige bescherming en bijstand te bieden. Het vermoeden dat zijn grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zullen worden geëerbiedigd, wordt aldus niet weerlegd.

Er worden geen feiten of elementen aangetoond die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet op de specifieke omstandigheden van verzoeker verhinderen. Zijn beschermingsverzoek dient dan ook op basis van die rechtsgrond niet-ontvankelijk te worden verklaard.

Nu het voorliggende beschermingsverzoek op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet niet-ontvankelijk dient te worden verklaard omdat verzoeker zich nog (redelijkerwijs) kan beroepen op zijn beschermingsstatus in Griekenland, moet bijgevolg geen inhoudelijk onderzoek worden gevoerd naar de materiële voorwaarden voor internationale bescherming voorzien in de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet en artikel 1 van het Vluchtelingenverdrag.

5.8. Verzoeker voert nog aan dat de commissaris-generaal bij het nemen van de bestreden beslissing de in artikel 57/6, § 3, derde lid van de Vreemdelingenwet gestelde termijn van vijftien werkdagen niet heeft gerespecteerd. De Raad wijst er op dat dit een louter indicatieve ordetermijn betreft. Een snelle behandeling is derhalve wenselijk, maar niet verplicht. De wet verbindt aan het overschrijden van voormelde termijn geen sanctie en er zijn geen wettelijke bepalingen of beginselen die de Raad toelaten een vreemdeling als vluchteling te erkennen of de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen omdat zijn verzoek om internationale bescherming niet binnen een bepaalde termijn werd afgehandeld. Evenmin wordt de commissaris-generaal opgelegd om in zijn beslissing op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet uitleg te verschaffen waarom de vooropgestelde termijn niet werd nageleefd, noch kan uit het niet nemen van een beslissing tot niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU-lidstaat) binnen de door artikel 57/6, § 3, derde lid van voormelde wet gestelde termijn worden afgeleid dat het beschermingsverzoek wel ontvankelijk dient te worden verklaard. Het overschrijden van de termijn van 15 dagen brengt immers geen verlies van bevoegdheid met zich mee (cf. RvS 4 oktober 2018, nr. 13.026).

(c)). Dat deze termijn wordt overschreden, heeft dus geenszins tot gevolg dat de commissaris-generaal niet (langer) bevoegd zou zijn om het ingediende verzoek om internationale bescherming op grond van voormelde bepaling niet-ontvankelijk te verklaren. Dat zijn situatie door het niet respecteren van deze termijn verslechterd is omdat de toestand van terugkerende statushouder naar Griekenland nog slechter is dan deze van statushouders die in Griekenland blijven zoals hij lijkt te suggereren in het verzoekschrift, kan niet worden gevolgd. Verzoeker koos er zelf voor om de EU- lidstaat waar hij als vluchteling werd erkend te verlaten. Hierboven is gebleken dat verzoekers verblijfvergunning in Griekenland nog steeds geldig is en dat hij niet aannemelijk maakt dat hij zich als statushouder met een geldige ADET in Griekenland in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie bevond, noch dat hij in een dergelijke situatie zal terechtkomen in geval van terugkeer naar deze lidstaat. In het kader van het huidige beroep dient de vraag beantwoord te worden of in het geval van verzoeker het vermoeden dat zijn grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zullen worden geëerbiedigd, al dan niet wordt weerlegd. Om de hierboven uiteengezette redenen werd besloten dat dit vermoeden *in casu* niet weerlegd wordt. Dat de commissaris-generaal niet binnen de voorziene ordeterminen besliste, doet hieraan geen afbreuk.

5.9. Met betrekking tot de aangevoerde schending van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest, wordt erop gewezen dat uit wat voorafgaat blijkt dat verzoeker geen elementen aanbrengt waaruit kan blijken dat hij een ernstig en reëel risico loopt te worden blootgesteld aan foltering of mensonterende behandeling bij terugkeer naar Griekenland. Bovendien houdt de bestreden beslissing op zich geen verwijderingsmaatregel in.

Wat betreft de aangevoerde schending van het zorgvuldigheidsbeginsel, blijkt uit het administratief dossier dat verzoeker op het CGVS werd gehoord. Tijdens dit gehoor kreeg hij de mogelijkheid zijn relaas uiteen te zetten en zijn argumenten kracht bij te zetten, kon hij nieuwe en/of aanvullende stukken neerleggen en heeft hij zich laten bijstaan door zijn advocaat dit alles in aanwezigheid van een tolk die het Arabisch machtig is. Hij werd tijdens het persoonlijk onderhoud gewezen op de vaststelling dat hem reeds internationale bescherming in Griekenland werd toegekend en kreeg de kans om redenen aan te brengen waaruit blijkt dat hij zich niet langer kan beroepen op de bescherming die hem reeds werd toegekend in Griekenland. De commissaris-generaal heeft het verzoek om internationale bescherming op een individuele wijze beoordeeld. Er kan dan ook niet worden gesteld dat de commissaris-generaal op dit vlak onzorgvuldig is te werk gegaan.

Wat betreft de door verzoeker aangevoerde schending van het redelijkheidsbeginsel, herinnert de Raad er aan dat dit beginsel enkel dan geschonden is wanneer er een kennelijke wanverhouding bestaat tussen de motieven en de inhoud van de beslissing. Na grondig onderzoek van de motieven van de bestreden beslissing en het rechtsplegingsdossier stelt de Raad vast dat de commissaris-generaal op pertinente gronden tot het besluit is gekomen dat het verzoek niet-ontvankelijk moet verklaard worden omdat verzoeker reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, met name Griekenland. De Raad stelt geen schending van het redelijkheidsbeginsel vast.

Met betrekking tot de door verzoeker ingeroepen schending van de formele, uitdrukkelijke motiveringsplicht merkt de Raad het volgende op. De artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991, die onder meer stellen dat beslissingen met redenen omkleed moeten zijn, hebben tot doel de betrokkenen een zodanig inzicht in de motieven van de beslissingen te verschaffen, dat zij in staat zijn te weten of het zin heeft zich tegen die beslissingen te verweren met de middelen die het recht hen verschaft. Ze verplichten de overheid ertoe in de akte de juridische en feitelijke overwegingen op te nemen die aan de beslissing ten grondslag liggen en dit op een afdoende wijze. Het begrip “afdoende” impliceert dat de opgelegde motivering in rechte en in feite evenredig moet zijn aan het gewicht van de genomen beslissing. Hetzelfde geldt voor de ingeroepen schending van artikel 62 van de Vreemdelingenwet. *In casu* dient te worden vastgesteld dat de bestreden beslissing zowel in rechte als in feite gemotiveerd is. Uit het betoog van de verzoeker blijkt dat hij de motieven van deze beslissing kent en begrijpt. Hij is er immers in geslaagd middelen aan te wenden die de deugdelijkheid van de opgegeven motieven betreffen. Het doel van de uitdrukkelijke motiveringsplicht is dus bereikt. Een schending van de formele motiveringsplicht wordt niet aangetoond.

6. Uit wat voorafgaat blijkt dat er geen essentiële elementen ontbreken waardoor de Raad niet over de grond van het beroep zou kunnen oordelen. Verzoeker heeft evenmin aangetoond dat er een substantiële onregelmatigheid aan de bestreden beslissing zou kleven in de zin van artikel 39/2, § 1, 2° van de Vreemdelingenwet. De Raad ziet geen redenen om de bestreden beslissing te vernietigen en de zaak terug te zenden naar de commissaris-generaal. De overige aangevoerde schendingen kunnen hier, gelet op het voorgaande, dan ook evenmin leiden tot een vernietiging van de bestreden beslissing.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

Het beroep wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op zeven november tweeduizend vijftientig door:

K. POLLET,	wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,
A.-M. DE WEERDT,	griffier.

De griffier,	De voorzitter,
--------------	----------------

A.-M. DE WEERDT	K. POLLET
-----------------	-----------